

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BÜKKÁBRÁNY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA

2018 – 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	59
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
A beavatkozások megvalósítói	63
Jövőképünk.....	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	64
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
3. Megvalósítás	78
A megvalósítás előkészítése	78
A megvalósítás folyamata	78
Monitoring és visszacsatolás.....	80
Nyilvánosság.....	80
Érvényesülés, módosítás.....	82
4. Elfogadás módja és dátuma	83

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bükkábrány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

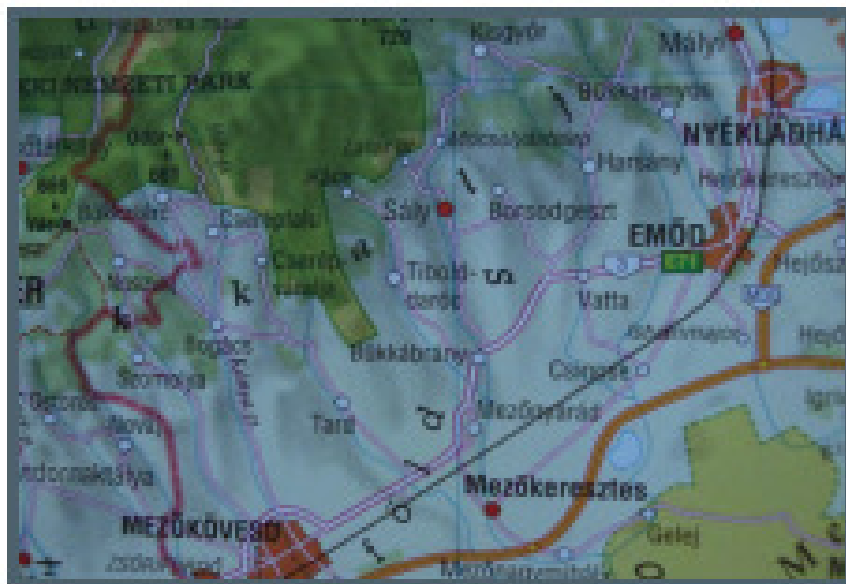
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

BÜKKÁBRÁNY

Fejezetek a 780 éves település múltjából

Bükkábrány a történeti Borsod vármegye délkeleti részén terül el, a Bükkalja települése. Miskolctól 33 km-re, Mezőkövesdtől 15 km-re fekszik. A községet átszeli a 3. sz.-ú főút

Bükkábrány és a környező települések

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Számos régészeti emlék közül Mezőcsát vaskori, Muhi kelta, Mezőkövesd, Gelej, Szentistván, Mezőcsát és Nyékládháza szarmata, Egerlövő és Mezőkövesd gepida, Sály és Nyékládháza avar, Szakál, Mezőcsát, Mezőnyék és Sály honfoglalás-kori leletei bizonyítják a Bükkábrányt körülvevő nagyobb tájegység mindekori letelepedésre alkalma voltát.

Ábrány település írott forrásban 1221- ben tűnik fel először Abram névalakban. A falu neve a birtokos Ábrahám személynévből keletkezett. A megkülönböztető szerepű, utóbb hozzácsatolt Bükk-előtag azzal kapcsolatos, hogy a község a Bükkalján fekszik.

A község első írásos említésének emlékműve

Bükkábrány határában 1960-tól folytak földtani kutatások a lignit kitermelést megcélózva, de a széntermelés csak 1985 szeptemberében indult meg. Ugyanebben az évben felállt a Bükkábrányi bányauzem, de a bánya végleges felállítása csak 1990-re fejeződött be, aminek köszönhetően a településen több száz új munkahely jött létre.

A földtörténeti harmadidőszakban a területet kevésbé sós vízű, sekély beltenger borította, környékén hatalmas láperdőkkel. Az évmilliók során az elpusztult növényzetből a fokozódó nyomás hatására jelentős lignitlepek alakultak ki, melyek a földmozgások következtében csak pár méterre vannak a felszín alatt.

Néhány éve, 2007. júliusában, világszenzációt jelentő leletre bukkantak a bánya területén. A 16 mocsárciprus törzsből álló lelet együttes 60 méteres mélységből került elő, megőrizve egykori fás szerkezetét, nem engedve az úgynevezett szénülési folyamatnak. Korabeli magasságuk elérhette a 30-40 métert is. Pusztulásukhoz egy hirtelen homokvihár vagy iszaplavina vezethetett, amely minegy 6 méteres magasságban elborította, így konzerválta a mocsárciprusok törzsének alsó részét, míg a homok- vagy iszapréteg fölé eső részek elpusztultak. Az 5-6 méter magas, 2-3 méter átmérőjű tizenhat fatörzs eredeti, álló helyzetében konzerválódott, de a hasonló leletektől eltérően nem szenesedett el és nem kövesedett meg.

Részlet a lignitbányáról; előtérben a több millió éves mocsárciprusok

A szocializmus évei alatt a község lassú fejlődésnek indult. Átadták a vezetékes ivóvíz-hálózatot, új öt tantermes iskola és szolgálati lakás épült, kialakították a művelődés házat, elkezdték az utak aszfaltozását, megépült az aszfaltos kézilabda pálya, társadalmi munkában több kilométeres járda készült, átadták a gázcsere-telepet és a községházát.

A rendszerváltás visszaadta a település önállóságát. 1990-ben sor került az első helyhatósági választásra, megválasztották a község polgármesterét. A település gyors fejlődésnek indult. 1990. tavaszán az 1844 lakosú község, a világháborúk ábrányi áldozatainak emlékét őrző parkban felállította a település első írásos említésének emlékművét. (1221.) A képviselőtestület folytatta az utak aszfaltozását, a járdák felújítását, kerékpár utat épített a bányához, kiépült a gázhálózat, kábel-televíziós rendszer, telefonhálózat. A település határában üzemanyagtöltő állomás épült, új üzletek nyíltak, amelyek a lakosság szolgáltatás bővítését célozták meg.

Településünkön ma már korszerű bölcsőde, óvoda, iskola működik. Megszépült a faluközpont, ahol játszótér is helyet kapott. A „Babos”, mint a község parkja új arculatot öltött. A technika gyors fejlődése hatással van az itt élő emberek életére is, az internet használata mindenki számára elérhető, a vezetékes telefont nagyrészt felváltotta a mobiltelefon.

BÜKKÁBRÁNY KÉPEKBE

Arany János Általános Iskola

Jánosházi Sándor Könyvtár és Szabadidőközpont

Bükkábrányi Napsugár Óvoda és Bölcsőde

Polgármesteri Hivatal

Bányász emlékház

református templom

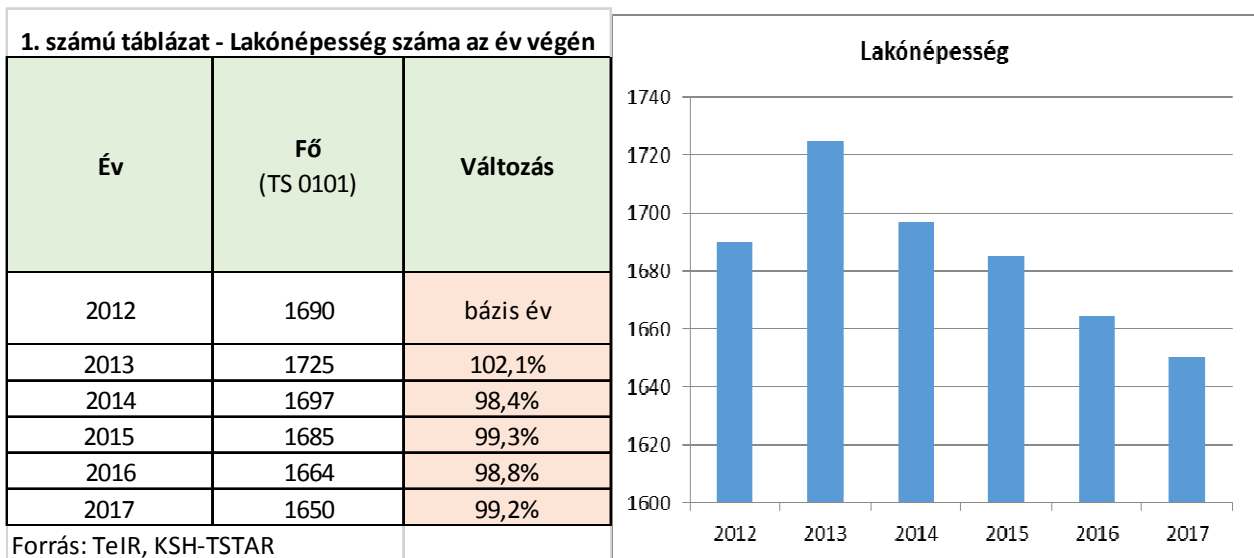

katolikus templom

Szabadidő park

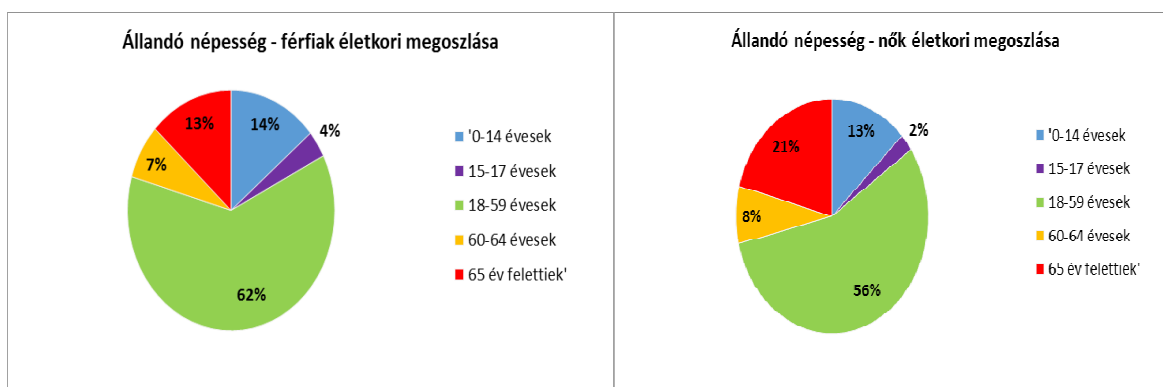

Bükkszentlászló lakónépessége 2013. évben a bázis évhez képest 2013. évben megemelkedett, de sajnos ez a tendencia megállt 2014. évtől fokozatos csökkenést mutat.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	777	873	1 650	47,09%	52,91%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			37	2,24%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	108	113	221	6,55%	6,85%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	28	21	49	1,70%	1,27%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	482	488	970	29,21%	29,58%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	57	69	126	3,45%	4,18%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	102	182	284	6,18%	11,03%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vizsgált 2016. év adatai alapján megállapítható, hogy az állandó népesség összetételének 82,78 % gyermek és aktív korú, ezen belül a nők aránya 41,87 %, a férfiak aránya 40,91 % .

A 65 év feletti lakónépesség 17,22 % , a nők aránya ezen a korcsoporton belül lényegesen magasabb.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	22	22	0
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	27	24	-3
Összesen	49	46	-3

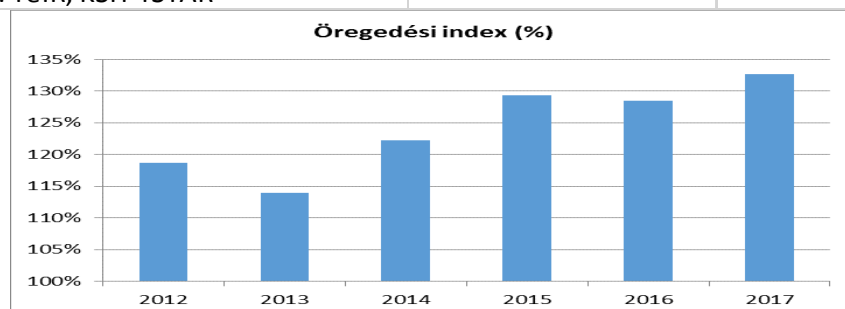
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a vizsgált 10 év távlatát vizsgálva jelentős eltérés nincs.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	260	219	118,72%
2013	262	230	113,91%
2014	269	220	122,27%
2015	282	218	129,36%
2016	284	221	128,51%
2017	284	214	132,71%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti jut, mellyel a népességben történő változást is nyomon követhetjük.

2001. év adata alapján a 0-14 éves állandó lakos 278 fő, a 65 év feletti 265 fő az öregedési index 95,3 %, ezzel szemben 2017. évben már az öregedési index 132,71 %.

3. számú táblázatból kiderül, hogy Bükkábrányra az elöregedés jellemző.

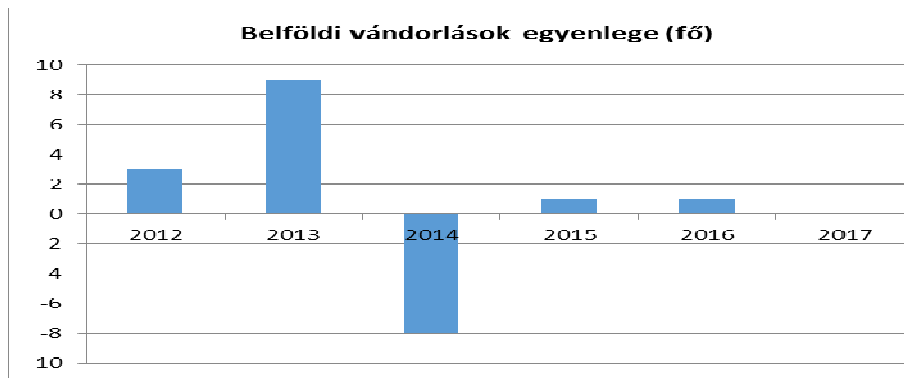
Az öregedési index mellett számolhatunk ún. eltartási mutatóval is, ami megmutatja a felnőtt karúakra (18-64 éves) jutó gyermekek (0-14 éves) és időskorúak (65 év feletti) számát. Ez 2016-ban 46 %, tehát 100 fő felnőtt lakosra 46 gyermek és időskorú jut.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	21	18	3	1,8
2013	36	27	9	5,4
2014	27	35	-8	-4,81
2015	39	38	1	0,6
2016	34	33	1	0,61
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Míg 2010-ben az odavándorlók száma 15 fő, az elvándorlók száma 36 fő volt, a vizsgált 2012-2016. években az oda-, és az elvándorlás a lakosság számát lényegesen nem befolyásolja.

Ez részben annak tudható, hogy a munkaerő igény településünk vonzáskörzetében megnövekedett, a munkát keresők Bükkábrányban, illetve a viszonylag közel lévő településeken is vállalhatnak-vállalnak munkát Mezőkövesden, Miskolcon, Egerben.

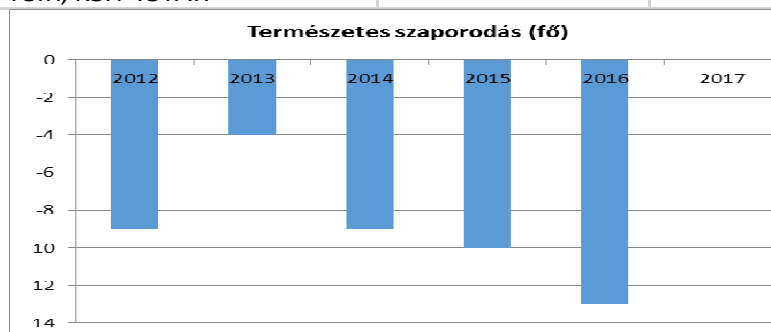
Az Önkormányzat partner a munkahely teremtési ötletek támogatásában, felkutatásában.

Bükkábrány Község Önkormányzata tőle telhetőleg mindent megtesz, hogy a települést élhetővé, vonzóvá tegye az itt lakók számára. A fejlesztési lehetőségeket folyamatosan keresi. Bükkábrány a kor igényeinek megfelelő bölcsődével, óvodával, iskolával rendelkezik, a környezet folyamatosan épül-szépül, parkok, játszóterek adnak lehetőséget a közösségi élet fejlesztésére.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	15	24	-9
2013	14	18	-4
2014	9	18	-9
2015	10	20	-10
2016	13	26	-13
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság korösszetétele vizsgálatának meghatározó szegmense az élve születések számának vizsgálata.

Az élve születések és a halálozások számának vizsgálata kedvezőtlen tendenciát mutat, 2014. évtől évről-évre 50%-al több a halálozások száma a születések számánál.

Értékeink, küldetésünk

Bükkábrány környezetére jelentős hatást gyakorol a falu határában működő szénbányászat, ezen túlmenően a bányauzemre épülő munkahelyek, a jó minőségű termőföldek, a szociális és egészségügyi ellátás a civilszervezetek léte mind alapot adhat arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre. Bükkábrány Község Önkormányzata az alábbi küldetést tekinti sajátjának: A múlt értékeit megőrizni, ezen túlmenően az utókor számára maradandót alkotni. Lényeges feladat a helyi lakosok igényeinek megfelelni, a fejlődést a források kutatásával előmozdítani, azt összhangba hozni a világunkat jellemző változásokkal.

Odafigyelünk az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bükkábrány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A szociális igazgatásról és ellátásról szóló 4/2015. (II.28.) Önk. rendelet célja: a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében – az Önkormányzat anyagi teljesítő képességére is figyelemmel - meghatározza a rászorultak részére nyújtandó, ill. nyújtható, pénzbeli, vagy természetbeni ellátások formáit, feltételeit, mértékét, valamint igénybevételek rendjét és garanciáit.

E rendelet alkalmazásában nyújtható szociális támogatás: pénzbeli (lakhatási támogatás, rendkívüli települési támogatás, kamatmentes kölcsön), valamint természetbeni (köztemetés, étkeztetés) támogatás.

A családsegítés feladatait az Önkormányzat az Szt. 64. §-ában foglaltak figyelembe vételével a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális és Gyermekegészségügyi Szolgálat útján biztosítja.

Az első lakáshoz jutók anyagi támogatásáról szóló 11/2013. (X.22.) rendelet célja: anyagilag támogatja a Bükkábrányban állandó lakóhellyel rendelkező családoknak a községben történő első lakáshoz jutását.

Bükkábrány Község Önkormányzat Képviselő-testülete él a lehetőséggel minden évben megpályázza a szociális tűzifa igényléséről szóló pályázatot.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020.

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarországra rendelkezésre. A korábbi hét éves periódushoz képest –melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt –a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis-és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program kapcsolódik a helyi településrendezési tervhez a költségvetési koncepcióhoz, valamint a gazdasági programunkhoz. Segíti a helyi szociális ellátást biztosító rendelet megvalósulását. Bükkábrány Község Önkormányzata az esélyegyenlőség végrehajtásához szükséges lépéseket lehetőségekhez mérten megteszi (mint pl: akadálymentesítés), a pályázati lehetőségeket keresi. A megvalósítás fontos eszköze az információ áramlás a lakosság az Önkormányzat és egyéb fórumok között.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bükkábrány község a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás tagja, így a kistérségi fejlesztésben résztvevő település.

Működésének célja és feladata, hogy biztosítsa a társulásban részt vevő települések összehangolt fejlesztését, közös területfejlesztési programok és projektek kialakítását, a fejlesztések megvalósítását szolgáló pénzalap létrehozását, a térség gazdasági fejlődésének előmozdítását, másrészt, hogy a társulás tagjai által a társulásra átruházott, tételelesen a következő

1. Köznevelés keretében

- egyes pedagógiai szakszolgálati feladatok
- tanügyi igazgatási feladatok
- pedagógiai szakmai szolgáltatás biztosítása
- köznevelési információs rendszer működtetése

- az alapfokú oktató-nevelői szakmai kapacitás, és az oktatási-nevelési létesítmények kapacitás
kihasználásának optimalizálása
2. Személyes gondoskodás keretébe tartozó családgondozási és gyermekjóléti szolgálat működtetése
  3. Szociális alapszolgáltatás, mely tevékenység keretében működik a családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátás, idősek otthona, idősek gondozóháza, idősek klubja
  4. Egészségügyi alapellátás keretében védőnői szolgálat és központi orvosi ügyelet közös szervezése
  5. Településüzemeltetés, település-egészségügy keretében állati hulladék gyűjtésének és ártalmatlanításának közös szervezése
  6. Területfejlesztéssel kapcsolatos feladatellátás.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés nehézkes.

A célcsoportok problémáinak mélyebb feltárása szükségessé teszi, hogy sokrétű, differenciált adatok álljanak a rendelkezésünkre.

Tekintettel arra, hogy a problémák mielőbbi megoldást, beavatkozást igényelnek, ebből adódóan szükség van a feltárt adathiányok mielőbbi pótlására.

Célszerű lenne közös feltáró munkát végezni az önkormányzatnak intézményeivel, az egyházakkal, a civil szervezetekkel és területileg illetékes Munkaügyi Központtal az alábbi adatok előállítására érdekében

- a szűrőprogramokon való megjelenés adatainak feltárása korra és nemre bontva
- a foglalkoztatott, a munkanélküli és az inaktív nők főbb meghatározó adatai (pl: gyermekszám, képzettség, életkor, családi állapot, stb.)
- a településen fogyatékkal élők létszáma, a fogyatékoság formája és mértéke, korra és nemre bontva; képzettségükkel és foglalkoztatottságukkal kapcsolatos adatok

A fenti adatgyűjtések csak önkéntes adatszolgáltatással hajtható végre, az adatvédelmi szabályok maradéktalan betartásával.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység kutatásnál figyelembe kell venni a fogalom komplexitását: a mélyszegénységben élők definíciója alatt sokszor szinonimaként szerepel a hátrányos helyzet, azon belül a magyarországi cigányság helyzete, annak ellenére, hogy ezeknek a kifejezéseknek jelentése eltér egymástól. A fogalom etnicizálása torzítja a kutatások eredményeit, amellett, hogy hosszú távon erősíti az előítéleteket.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a valamint a falusi lakókörnyezet. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztésüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. (Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia –Gyermekszegénység, Romák –(2011-2020).

Településünkön senki sem vallja magát Roma nemzetiségűnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység meghatározása a személyek és családok jövedelmi helyzetének elemzésén alapszik. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliséget, a szociális rászorultságot, a lakhatási viszonyokat és az iskolai végzettségeket vettük figyelembe a helyzetelemzéseknél. A lakosság jövedelmi helyzetéről nincsenek pontos adatok.

Ma hazánkban és jellemzően Bükkábrányban is az alacsony jövedelműek bevételeink számottevő hányada származik a pénzbeli juttatások rendszereiből, a közfoglalkoztatási keretből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

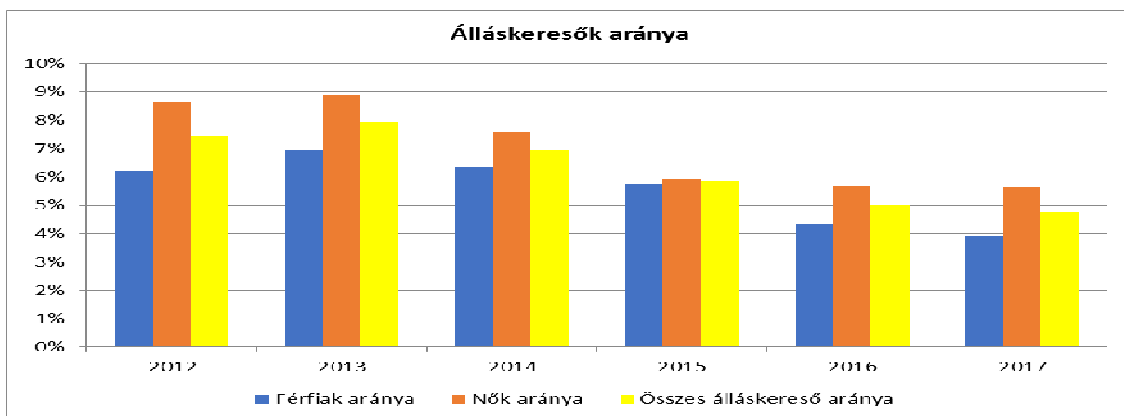
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Hátrányos helyzetű munkavállaló az aki már legalább 6 hónapja nem állt munkaviszonyban, vagy nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, vagy 50 év felett személy, vagy egy vagy több eltartott egyedül élő felnőtt.

Súlyosan hátrányos munkavállaló, aki legalább 24 hónapja munkanélküli

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	591	596	1 187	36,75	6,2%	51,5	8,6%	88	7,4%
2013	587	595	1 182	40,75	6,9%	53	8,9%	94	7,9%
2014	592	581	1 173	37,5	6,3%	44	7,6%	82	6,9%
2015	577	581	1 158	33,25	5,8%	34,5	5,9%	68	5,9%
2016	567	578	1 145	24,5	4,3%	32,75	5,7%	57	5,0%
2017	569	564	1 133	22,25	3,9%	31,75	5,6%	54	4,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerőpiac egyik legfontosabb mutatója a munkanélküliségi ráta. A munkanélküliségi rátát a munkanélküliek számának valamint a gazdaságilag aktívak számának hányadosa adja meg százalékos formában. Mind a regisztrált, mind a Munkaerő-felmérésből származó adatokból számítható munkanélküliségi ráta.

Bükkábrányban a nyilvántartott álláskeresők száma 2017. évben 38,63 %-kal kevesebb, 2012. évhez viszonyítva. A 15-64 év közötti állandó népesség 2017. évben 4,55 %-kal kevesebb 2012. évhez viszonyítva

A nyilvántartott női álláskeresők kevéssel, de folyamatosan meghaladják a férfi álláskeresők számát.

2016. IV. negyedévben 6,5 % a B-A-Z megyei munkanélküliségi ráta.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		88	94	82	68	57	44
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	1,25	0,5	1,5	1	0,75
	%	1,1%	1,3%	0,6%	2,2%	1,7%	1,7%
20-24 év (TS 1003)	Fő	15,25	17,5	13,25	11,25	6	5,75
	%	17,3%	18,7%	16,3%	16,6%	10,5%	13,1%
25-29 év (TS 1004)	Fő	13	10,25	9,25	8,75	4,5	5
	%	14,7%	10,9%	11,3%	12,9%	7,9%	11,4%
30-34 év (TS 1005)	Fő	11	10,75	10,5	8	6,25	5,75
	%	12,5%	11,5%	12,9%	11,8%	10,9%	13,1%
35-39 év (TS 1006)	Fő	9,75	8,75	7,75	7	7,5	3,75
	%	11,0%	9,3%	9,5%	10,3%	13,1%	8,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	10,75	14,25	11,25	7,75	11,25	7,75
	%	12,2%	15,2%	13,8%	11,4%	19,7%	17,6%
45-49 év (TS 1008)	Fő	10,5	10,5	9,25	6	3,75	4,25
	%	11,9%	11,2%	11,3%	8,9%	6,6%	9,7%
50-54 év (TS 1009)	Fő	7,25	9,25	8,5	6	5	2,25
	%	8,2%	9,9%	10,4%	8,9%	8,7%	5,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő	9,75	11	7,75	4,75	3,5	0,25
	%	11,0%	11,7%	9,5%	7,0%	6,1%	0,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0,25	3,5	6,75	8,5	8,5
	%	0,0%	0,3%	4,3%	10,0%	14,8%	19,3%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

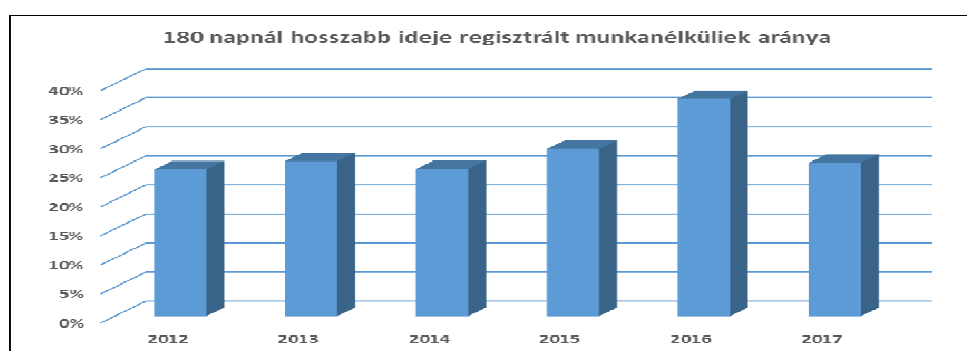
Az álláskeresők számát a korcsoport alapján vizsgálva megállapítható, hogy míg 2012-ben az 59 év feletti lakosság körében nem volt munkanélküli 2013-tól fokozatos emelkedés figyelhető meg, 2017-ben már ebből a korosztályból van a legtöbb, általánosságban megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az 59 év feletti korosztály gyakran válik munkanélkülivé.

A többi korosztály esetében a munkanélküliek száma 2012. évtől fokozatos csökkenést mutat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	25,21	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	26,67	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	25,31	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	28,78	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	37,38	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	26,39	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

év	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
fő	22	25	21	20	21	14

A munkanélkülieken belül a tartós munkanélküliek száma

A vizsgált időszakban a tartós munkanélküliek száma fokozatosan csökkent, az arányuk azonban a munkanélkülieken belül 2016-ban lényegesen magasabb volt.

Arról pontos adat nem áll rendelkezésre, hogy a tartós munkanélkülieken belül a nők, vagy a férfiak száma a magasabb.

Ha a potenciális munkavállaló tartósan nem képes a munkáltatói elvárásoknak megfelelni, tehát nem talál magának megfelelő állást, akkor szükséges a reintegráció. A legtöbbször elég a munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése, bár ez is komoly kitartást igényel. Sokkal nehezebb feladat, ha az egyén már passzív munkanélküli, azaz már beletörődött helyzetébe a „csak valahogy éljük túl „ állapotában van. Ezen helyzetből való kivezetés már nemcsak munkaerő piaci probléma. Mentális, szociális deficitüket gyakran terheli egészségügyi probléma, szenvedély- és pánikbetegség.

További nehézséget jelenthet számukra a munkahely szerzés után a munkahely megtartása, amely olyan készségeket igényel, amelyek legtöbbször hiányoznak, vagy gyengék (pl: alkalmazkodóképesség, önmenedzselés, feszültségtűrés, stb.)

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	94,2%	83,6%	5,8%	16,4%
2011	97,4%	93,8%	2,6%	6,2%

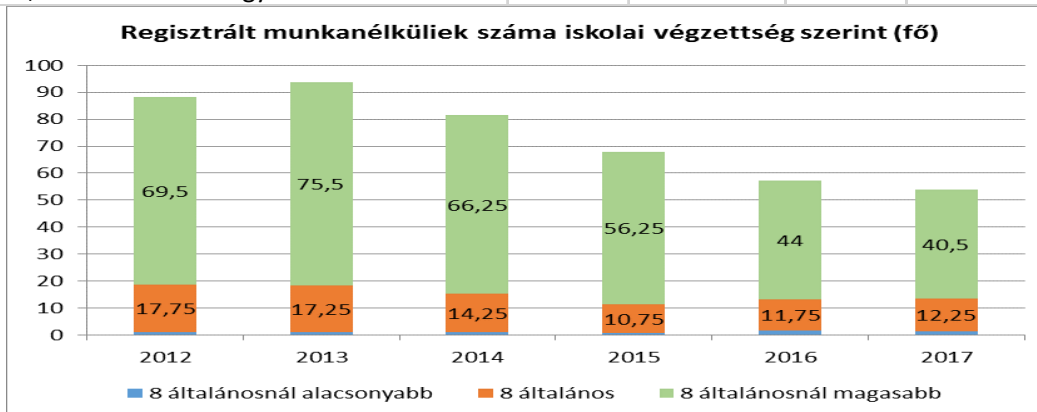
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma csökkenő tendenciát mutat. Arról nincs pontos adatunk, hogy az iskolai végzettséggel nem rendelkezők, melyik korcsoporthoz tartoznak, de a beszélgetések kapcsán valószínűsíthető, hogy a jelentős részük a már nem aktív korú népességhez.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	88	1	1,1%	17,75	20,1%	69,5	78,8%
2013	94	1	1,1%	17,25	18,4%	75,5	80,5%
2014	82	1	1,2%	14,25	17,5%	66,25	81,3%
2015	68	0,75	1,1%	10,75	15,9%	56,25	83,0%
2016	57	1,5	2,6%	11,75	20,5%	44	76,9%
2017	54	1	2,3%	12,25	22,7%	40,5	75,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek körében a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya magasabb.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Településünkön nem releváns.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Településünkön nem releváns.

c) közfoglalkoztatás

2015. év	2016. év	2017. év
8 fő	8 fő	8 fő

Bükkábrányban a közmunkások számának alakulását a fenti táblázat mutatja.

A közfoglalkoztatás szervezését Bükkábrány Község Önkormányzata látja el a településen. A közfoglalkoztatottakat a területileg illetékes Munkaügyi Központtal kötött hatósági szerződéssel foglalkoztatjuk. A munkaerő igények közvetítésében, az arra alkalmas személyek megkeresésében a Munkaügyi Központ segítséget nyújt az Önkormányzatnak. További Önkormányzati feladat, hogy a jövőben is találjon lehetőséget ezen emberek továbbfoglalkoztatására, amennyiben a munkaerő-piacon nem tudnak elhelyezkedni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A BAZ Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségére az álláskeresők, a nem nyilvántartott álláskeresők és a szolgáltatást kérők is rendszeresen járhatnak elhelyezkedési információk megszerzése, a közvetítés és az esetleges támogatásba kerülés céljából. Az álláskeresők ehhez még a jogszabályban meghatározott formában útiköltség hozzájárulást is kaphatnak.

A foglalkoztatás esélyeihez való hozzáférést segíti a folyamatos tanácsadás és információs szolgáltatás (az ügyintézők igyekeznek az álláskeresőknek megfelelő állást felajánlani.)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Bükkábrányban nincs a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program. A munkaügyi központ szervez és indít ehhez kapcsolódó támogatott képzéseket, ezzel is segítve a fiatalok munkaerő-piacon való elhelyezkedését.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Községünkben az Önkormányzaton kívül nincs más munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet, felnőttképzés a vizsgált években nem volt Bükkábrányban. Helyi foglalkoztatási programok pedig a közfoglalkoztatás keretében működnek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A 2011-es népszámlálás alkalmával nem vallotta magát senki romának Bükkábrányban.

Közfoglalkoztatásban azok vehetnek részt, akik foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek, illetve azok, akik a BAZ Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségénél regisztrált munkanélküliként szerepelnek.

Községünkben akik az FHT-t ra jogosultak, nehéz anyagi helyzetben élnek, hiszen jövedelme 22.800 Ft.

A mélyszegénységben élőkről nincs pontos adata az Önkormányzatnak, hiszen a mélyszegénységet, mint jelenséget számos tényező befolyásolja.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatás – politikai szempontból hátrányos helyzetű az, akinek munkaerő piaci esélyei az átlagosnál alacsonyabbak.

Kialakulásának okai:

- hátrányos megkülönböztetés
- negatív diszkrimináció
- fogyatékoság
- alacsony iskolai végzettség
- gyakorlat hiánya
- földrajzilag hátrányos helyzetű lakóhely
- a személy ideiglenesen távol kerül a munka világától

Ezek a kritériumok sokszor halmozottan jelennek meg.

Következmények:

esélyegyenlőtlenség, önértékelési zavarok, tanulási nehézség, szocializáltság hiánya, kudarcok, társadalmi szegregáció, tartós alulképzettség, munkavállalási nehézség, szegénység

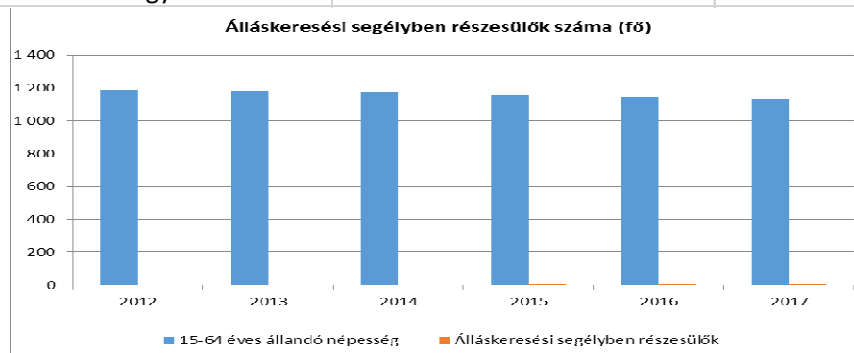
Az önkormányzathoz hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett jelzés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	1 187	1,5	0,1%
2013	1 182	2,75	0,2%
2014	1 173	3,5	0,3%
2015	1 158	5,5	0,5%
2016	1 145	8	0,7%
2017	1 133	7	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyugdíj előtti álláskeresési segélyben az részesülők számát a fenti táblázat mutatja.

Nyugdíj előtti álláskeresésben az részesülhet aki:

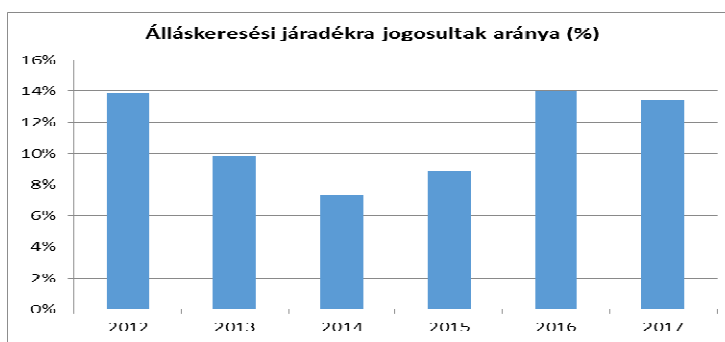
- álláskereső,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani,
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik és
- legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült,
- az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételten nem szerez jogosultságot, és
- az álláskeresési járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

Bükkábrányban az álláskeresési segélyben részesülők száma növekedő tendenciát mutat. A 15-64 év közötti népesség arányán belül vizsgálva azonban az 1 %-ot sem éri el.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	88	12,25	13,9%
2013	94	9,25	9,9%
2014	82	6	7,4%
2015	68	6	8,9%
2016	57	8	14,0%
2017	54	7,25	13,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési járadékra az az álláskereső jogosult, aki a munkájának elvesztését megelőző 3 évben legalább 360 napig munkában állt és nincs másmilyen munkaviszonya, valamint vállalkozói tevékenységet sem folytat.

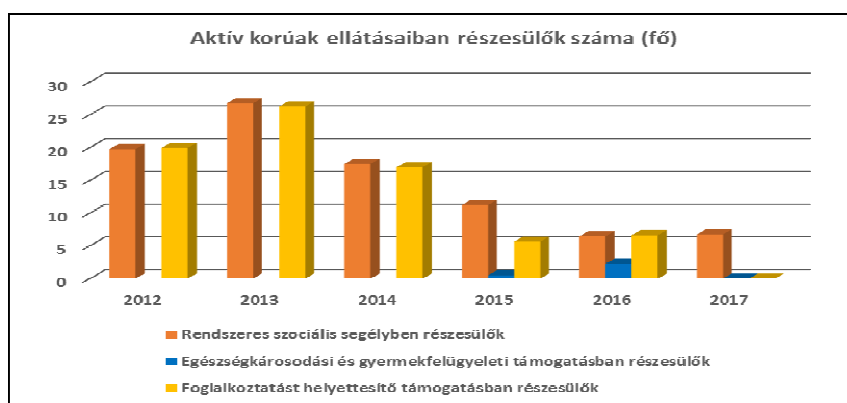
Alapvetően az álláskeresési járadékot minimum 36, maximum pedig 90 napig folyósítják. Attól függ, hogy milyen hosszú ideig kapod, hogy mennyi ledolgozott munkanappal rendelkezel az igénylést megelőző három évben, viszont 90 napnál nem lehet több.

Bükkábrányban az elmúlt 6 évet vizsgálva a járadékra jogosultak száma egyértelmű tendenciát nem mutat.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	19,75		1,66%	19,94	22,59%
2013	26,75		2,26%	26,27	28,02%
2014	17,5		1,49%	17,03	20,90%
2015	11,25	0,5	0,97%	5,63	8,31%
2016	6,5	2,28	0,57%	6,65	11,62%
2017	6,75	0	0,60%	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015. március 1-jétől a rendszeres szociális segély helyébe az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás lépett.

2015. február 28-ig felülvizsgálták azon személy aktív korúak ellátására való jogosultságát, akinek a részére 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultságot állapítottak meg.

A felülvizsgálat eredményeként – ha az egyéb jogosultsági feltételek fennálltak – a 2015. február 28-ig rendszeres szociális segélyben részesülő személynek 2015. március 1-jétől egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást állapítottak meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	692	0	2	0	0	0	0	0
2013	692	0	2	0	0	0	0	0
2014	692	0	3	0	0	0	0	0
2015	692	0	3	0	0	0	0	0
2016	692	0	3	0	0	0	0	0
2017	n.a.	n.a.	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A táblázatban feltüntetett bérlakás állomány az önkormányzat tulajdonában van. Lakossággal folytatott beszélgetésből kiderül, hogy több bérlakásra is volna igény.

b) szociális lakhatás

A vizsgált időszakban nem merült fel igény szociális lakásra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

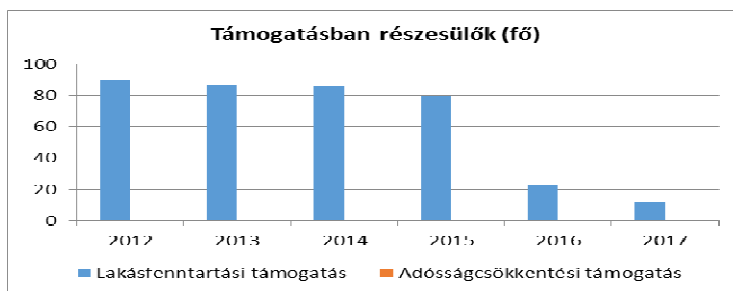
Egyéb lakáscélra használt nem lakás célú ingatlan Bükkábrányban nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	90	0
2013	87	0
2014	86	0
2015	80	0
2016	23	0
2017	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A támogatás nyújtható a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a közös költség kiadásainak viseléséhez

A 4/2015. (II.28.) ÖK. számú szociális igazgatásról és ellátásról szóló rendelet alapján:

Lakhatási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, egyedül álló esetén 200%-át, és háztartás tagjai egyikének sincs vagyona, és a háztartás tagjai közül legalább egy személy minimum 3 éve Bükkábrányban lakóhellyel rendelkezik, és ezen túlmenően köteles lakókörnyezetét rendben, tisztán tartani.

A támogatás mértéke 2.500 Ft/hó.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj tartozások, a lakáshitel tartozások és a hátralékok felhalmozódása. A szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A lakosságot érintő eladósodottságra vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem lakóövezetben lakás nincs.

A településen található minden lakásban megoldott a villamos energia, az ivóvízellátás a lakások kb. 70 %-a bekapcsolódott a gázfűtés rendszerébe. A rendszeres hulladékgyűjtés megoldott.

A közcatorna hálózat kiépítése a következő évek feladata. Lehetőség van a kábel TV, illetve egyéb szolgáltatókhoz való csatlakozásra és az internet és telefon esetében szintén lehet választani a szolgáltatók közül.

A közösségi közlekedés VOLÁN járatokkal biztosított Miskolc, és Mezőkövesd irányába, a járatok száma indulási ideje a lakossági igényekhez mérten került kialakításra.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Bükkábrányban telepek, szegregátumok nem alakultak ki.

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön ez a kérdés nem releváns.

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön ez a kérdés nem releváns.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön ez a kérdés nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapelve:

Az egészségügyi szolgáltatások és intézkedések során biztosítani kell a betegek jogainak védelmét. A beteg személyes szabadsága és önrendelkezési joga kizárólag az egészségi állapota által indokolt, e törvényben meghatározott esetekben és módon korlátozható.

Az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele során érvényesülnie kell az esélyegyenlőségnek.

Az egészségi állapot javításának elsődleges eszköze az egészség fejlesztése, védelme és a betegségek megelőzése.

Az egészségügyi szolgáltatások alapvető szakmai feltételrendszere tulajdon- és működtetési formától független, kizárólag a szolgáltatás szakmai tartalmán alapul.

Az egészségügyi intézményrendszer szakmai ellátási szintekre tagolt felépítése és működése emberközpontú, az eltérő jellegű és súlyosságú megbetegedésben szenvedők egészségi állapota által meghatározott szükségletekhez igazodik, valamint tudományos tényekre alapozott és költséghatékony eljárásokon alapul.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapellátás községünkben biztosított, a szakorvosi ellátás a 15 km-re lévő Mezőkövesden, vagy a 30 km-re levő Miskolcon vehető igénybe. Házi gyermekorvos rendszeres időközönként Mezőkövesdről kijár a védőnői rendelőbe, megvizsgálja - figyelemmel kíséri kisgyerekek egészségi állapotát

Az ügyeleti ellátás Mezőkövesden található. Fogorvosi ellátás az 5 km-re levő Mezőnyáradon vehető igénybe. Községünkben egy gyógyszerár működik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	40
2013	18
2014	44
2015	48
2016	38
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bükkábrányban 2008-ban 55 fő rendelkezett közgyógyellátási igazolvánnyal a fenti táblázat azt mutatja, hogy a vizsgált időszakban változó a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma.

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott, az indikációs és egyéb kiegészítő feltételeknek való megfelelés esetén alanyi jogon közgyógyellátásra.

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az elismert térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja (2.850,- Ft) feltéve, hogy

a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28.500,- Ft), egyedül élő esetén 150%-át (42.750,- Ft).

A jogosultság az ellátásra alanyi jogon jogosultak esetében két évre, normatív alapon, és méltányosságból megállapított ellátás esetében egy évre kerül megállapításra. Az Önkormányzat nem hozott rendeletet méltányossági alapon történő megállapításra.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	4	0	4
2013	5	0	5
2014	5	0	5
2015	5	0	5
2016	5	0	5
2017	5	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a súlyosan fogyatékos, tartósan beteg hozzátartozót ápoló személy számára biztosítható ellátás, amelynek célja azok segítése, akik hozzátartozójuk ápolása miatt kereső tevékenységet nem tudnak folytatni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrő programok jelentősége egyrésztől abban áll, hogy időben felismerhetők, így megakadályozhatók a komolyabb szövődmények, pl. a magas vérnyomás, cukorbetegség. Másrésztől azok az emberek is időben orvos kerüljenek, akik nem járnak rendszeres ellenőrzésre, az egészségnap keretében szinte helyükbe hozzuk a szakorvosi vizsgálat lehetőségét. Bükkábrányban a vizsgált időszakban nőgyógyászati szűrésre, hasi ultrahang vizsgálatra és vérvételre volt lehetőség. A következő években ki kívánjuk a lehetőségeket szélesíteni.

Az orvosi és védőnői ellátás keretében rendszeresen végeznek életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat és egészségügyi ellenőrzéseket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermek testi-lelki-szellemi fejlődésében jelentkező problémák feltárása, megoldása a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolat-háló kiterjedettsége, a kapcsolati intenzitása minősége függvényében. A helyben nem megoldható rehabilitációra, szakrendelések igénybevételére a 30 km-re fekvő Miskolc ad lehetőséget.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Bükkábrányban az önkormányzat fenntartása alatt működő Bükkábrányi Napsugár Óvoda Bölcsőde és Konyha biztosítja a szociális étkeztetést, az arra rászoruló idősöknek, amely megfelel az idősebb korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak is. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos. Jelenleg 51 fő étkeztetését biztosítják.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az oktatási intézmények, valamint a település vezetősége nyitott a különböző sport tevékenységekre, támogatja az erre irányuló igényeket. A lakosság csoportjainak igényéhez helyet biztosít az önkormányzat a sport lehetőségekre. Községünkben megtalálható a jóga, zumba, gyógytorna, foci. Az óvodásokból iskolásokból szerveződött néptáncsoport évek óta eredményesen működik.

Az óvodában iskolában modern tornaterem áll a gyerekek és pedagógusok rendelkezésére. A szabadban sportolni vágyóknak mind az iskola udvarán, mind a sportpályán lehetőség van a mozgásra. A fiúk örömeire átadásra került a BMX pálya.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások közé sorolhatjuk a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, melyek községünkben működnek.

Ezen szociális ellátások és szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek és nagymértékben lefedik községünk lakosainak a szociális szükségleteit. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátását tűztük célul. Községünkben személyközpontú szociális munka biztosított, mellyel megteremtik a hátrányos helyzetű csoportok támogatásának és az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás érdeklődés hiányában nem került kialakításra.

A szociális étkeztetést jelenleg 51 fő veszi igénybe, a házi segítségnyújtást 20 fő.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli és természetbeni ellátások és közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a vizsgált hátrányos helyzetű csoportokat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek az alkalmazásával történik.

Településünkön működő alapítványok tevékenységükkel hozzájárulnak a hátrányos szociális helyzetből adódó nehézségek kompenzálásához, pl Ábrányi Ifjúságért Alapítvány a gyermekeken segít.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

„Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

Valljuk, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki.

Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet. Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.”

Magyarország Alaptörvényéből idézve ennek szellemében a falu vezetése mindent elkövet, hogy „Bükkábrányban jó legyen élni.”

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, az újonnan kialakított parkok, játszóterek, a templomok, a civilszervezetek, a sportegyesület, az azonos érdekre, érdeklődésre létrejött szerveződések és folytathatnánk a sort. Bükkábrányban a civil szervezetek aktívan részt vállalnak a közösségi élet szervezésében.

Az Önkormányzat szervezésében májusban a falu nap, szeptemberben a Máté napi rendezvény, decemberben a falu mikulás, falu karácsony megrendezésre kerül, illetve egyéb nem állandó az önkormányzat által szervezett program is bővíti a közösségi élet színterét.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál, illetve a két havonta megjelenő Ábrányi Krónika újság, melyet ingyen biztosítunk a lakosság számára.

Az Önkormányzat kutatja a lehetőséget a közösségi szinterek bővítésére, mind helyszínek, mind programok tekintetében.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban befogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszállással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb enyhébb helytelenítés. A devianciához – az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez – pl. bűnözés, alkoholizáló, kábítószer fogyasztó, lelki beteg, stb. polgártársainkhoz – történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésében.

Bükkábrány közbiztonsága kimondottan jónak mondható. A közbiztonságban nagy szerepe van a helyben működő rendőrségnek, valamint meg kell említeni a Bükkábrányi Polgárőr Egyesületet.

Etnikai konfliktusok nem kerültek felszínre, ilyen jellegű információnk nincs.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyben működő civil szervezetek közreműködnek az önkéntes munka megszervezésében, részt vesznek önkéntes munkában, főleg a rendezvények szervezésének közreműködésében. Bükkábrányban két nagy történelmi egyház a katolikus és a református egyház működik, annak aktív tagjai példát mutatnak az önkéntes munkában, rendben tartják a templomot, annak környezetét.

Az általános iskolás gyerekek szülei sokat áldoznak szabadidejükből, hogy az iskolai rendezvények színvonalát növeljék.

Polgárőr egyesület tagjai munkájukat önkéntes alapon végzik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bükkábrányban nem alakult roma nemzetiségi önkormányzat, senki sem vallja magát roma nemzetiségűnek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a munkanélküliség	közmunkaprogram folytatása
egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Felvilágosítás, Szűrések népszerűsítése, szervezése
közösségi élet színterének hiánya	pályázati lehetőség felkutatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása az Alaptörvény, amely többek között kimondja, hogy államunk különös gondot fordít a gyermek és ifjúsági korosztály létbiztonságára, oktatására, nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit. Emellett számos ENSZ egyezmény határoz meg olyan elveket és jogokat, amelyek érvényesüléséhez szükséges az önkormányzat támogató közege.

A fiatalokra, mint a változás hordozóira, a jövő valódi erőforrásaira tekinthetünk. Az ifjúság rendkívül heterogén, erősen polarizált. Az életminőséget a kor, az élethelyzet, a tanulás, a munkaerő-piaci részvétel, a családi háttér befolyásolják.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

**4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú
gyermek szám**

Településünkön nem releváns.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV törvényében kihirdette a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát.

Célja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, továbbá javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre egyenlően kiterjed nemcsak a hátrányos helyzetűekre, viszont rájuk nagyobb hangsúlyt kell fektetni

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	64,5
2013	70
2014	62
2015	49,5
2016	43,5
2017	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2017. évben jelentősen csökkent a hátrányos helyzetű gyermekek száma. Ebben szerepet játszik a munkavállalási lehetőségek kiszélesedése, a bérek emelkedése.

Bükkábrányban 3 hátrányos helyzetű óvodás korú gyermek van nyilvántartva, annak okán hogy ők nevelésbe vett gyerekek, testvérek és egy családnál vannak elhelyezve, a nevelésbe vétel számukra megadta a családhoz való tartozás örömét.

Annak a gyermeknek, akinek szociális helyzete alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát igazolják,

bölcsődében, óvodában, iskolában (a nyári szünet idejére is), nyári napközis otthonban, fogyatékos gyermekeket ellátó intézményekben ingyenes étkezést kell biztosítani,

évente kétszer természetbeni támogatást kap Erzsébet utalvány formájában, és

külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeket is igénybe vehet.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A képviselőtestület az anyagi lehetőségéhez mérten nyújt támogatást a gyermekek jogán. A települési támogatás keretén belül a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzügyi támogatás nyújtható.

Akik a középiskolában az Arany János tehetség gondozó programba felvételt nyernek, az önkormányzattól tanulmányaik befejezéséig havi 5000 Ft-ot kapnak.

Az Önkormányzat minden évben csatlakozik a BURSA ösztöndíjpályázathoz, melyre a hátrányos helyzetű felsőfokú tanulmányukat folytató diákok pályázhatnak. A vizsgált időszakban átlagosan 15 fő veszi igénybe ezt a támogatási formát.

Sajnos nem tudjuk valamennyi kritikus élethelyzetre megteremteni a segítségnyújtás lehetőségét. A gyermekes családok anyagi helyzetén a biztosítási jogviszonyhoz kötött, illetve anyagi jogon járó pénzügyi ellátások, valamint a családi adókedvezmény rendszere segíthet. A pénzügyi ellátások közül, mivel ez a támogatási forma folyósítható a leghosszabb ideig – a családi pótlék a legmeghatározóbb.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 2015. szeptember 1-jétől Ingyenes gyermekétkeztetés biztosított az óvodában és a bölcsődében annak a gyermeknek aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 3 vagy több gyermeket nevelő családok gyermeke, tartósan beteg, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át. Általános iskolás gyermek térítésmentesen részesül a gyermekétkeztetésben amennyiben gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, 50 % kedvezményre jogosult amennyiben 3 vagy több gyermeket nevelő család gyermeke. Az étkeztetést az önkormányzat fenntartásban működtetett konyha biztosítja. Bükkábrányban 23 gyermek jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Az óvodában 10 gyermek után fizetnek étkezési térítési díjat, tehát a gyermekes családok számára jelentős segítséget nyújt a Gyvt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs tudomása az önkormányzatnak, a nyilvántartásban nem szerepel ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

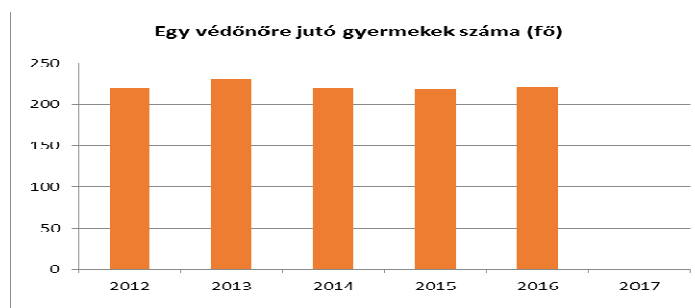
Szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Bükkábrányban.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	219
2013	1	230
2014	1	220
2015	1	218
2016	1	221
2017	1	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnő először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti két alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartja velük a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt a védőnői rendelőben tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol meghatározott időpontban gyermekorvos is jelen van, másrészt a védőnők a védőnők a családgondozások során győződnek meg a kismamák, anyukák és gyermekek állapotáról.

A védőnők feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-14 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnő – gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

Bükkábrányban betöltetlen védőnői állás nincs. A védőnő Bükkábrány települést látja el. Az ellátott gyerek létszám átlagosan 222 fő/év.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői					
Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	12159	0	n.a.	0
2013	0	12340	0	n.a.	
2014	0	12052	0	n.a.	0
2015	0	12328	0	n.a.	0
2016	0	12742	0	n.a.	0
2017	0	n.a.	0	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Állandó gyermekorvosi szolgálat Bükkábrányban nincs. A gyermekorvos Mezőkövesden rendelési időben fogadja a bükkábrányi gyerekeket is, illetve rendszeresen tart rendelőt a védőnői rendelőben, aminek időpontjáról a védőnő értesíti a szülőket.

A felnőtt háziorvos a gyerekeket is ellátja.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Amennyiben a korai fejlesztés szükségességét a védőnő, az óvónők megállapítják, javaslatot tesznek a szülőnek, hogy minél előbb forduljon szakemberhez, a szülőknek ebben segítségére vannak, a szülők így eljutnak a megfelelő szakemberhez.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényeinek alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvoda feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. A fejlődő, növekvő gyerekeknek szüksége van a helyes életritmus kialakítására, a testi fejlődésének segítésére (testápolás, megfelelő táplálkozás, mozgás, pihenés-alvás.)

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett	
			gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	12	0	0
2013	1	11	0	0
2014	1	12	0	0
2015	1	12	0	0
2016	1	12	0	0
2017	1	12	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	
			Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)	
2012	12	12	0	0
2013	12	12	0	0
2014	12	12	0	0
2015	12	12	0	0
2016	12	12	0	0
2017	12	12	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Bükkábrányban egy 12 férőhelyes önkormányzati fenntartású bölcsőde működik, teljes kapacitás kihasználással. Szociális szempontból senki sem lett felvéve, illetve helyhiány miatt szociálisan rászorult gyereket nem utasítottak el.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a családból történő kiemelés megelőzéséhez.

A gyermekjóléti alapellátás körébe tartozik minden olyan, a gyermekvédelem körébe sorolt szociális segítő szolgáltatás, amely a gyermekjóléti alapellátást támogatja.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása, ezek közül Bükkábrányban a gyermekjóléti szolgáltatás a biztosított.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem feladata hogy az ország társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális körülményei között a gyermekek szükségleteinek kielégítésére vonatkozó szabályokat megfogalmazza, továbbá az e szabályok szerint működő ellátórendszert kiépítse. Ez az ellátórendszer a gyermekvédelem, intézményrendszere differenciált és speciális.

A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzatunk társulás formájában) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri a község valamennyi gyermekét, továbbá szolgáltató és megelőző funkcióval bír.

A gyermekjóléti szolgálat a településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A község önállóan nem működtet krízishelyzetben igénybe vehető intézményt, szükség esetén az itt élők a megyeszékhelyen működtetett állami, egyházi valamint civil szervezetek intézményeit vehetik igénybe.

Településünkön a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás keretében működő Mezőkövesdi Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat heti egy alkalommal látja el feladatát. A krízis helyzetben lévő családokat a szolgálat segíti, tájékoztatja.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiéniai problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A vizsgált időszakban Bükkábrányban ilyen jellegű beavatkozásra nem került sor.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az iskolai sport feladata felkelteni a gyerekek érdeklődését a mozgás iránt és azt megszeretni velük, ezen túlmenően a tehetségek felismerése. A szabadidős sport tevékenységekre lehetőséget ad a sportpálya, az iskolánál lévő pálya, ezek inkább önszerveződésen alapulnak. A szervezett sport lehetőség kialakítása a jövő feladata.

A falusi környezetben rejlő lehetőségeket kihasználók kerékpározhatnak, futhatnak, jókat sétálhatnak, Bükk hegység közelsége lehetőséget ad a túrázásra.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben köznevelési intézményeikben vehetnek részt, illetve ingyenes tankönyv ellátásban is itt részesülhetnek.

Szünidei gyermekétkeztetés nem volt a településen.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A vizsgált időszakban hátrányos megkülönböztetés bármely formájáról vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről az Önkormányzatnak nincs tudomása.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A gyermekjóléti szolgálat esetébe a hátránykompenzáló szolgáltatás az információnyújtás hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás, tanácsadás.

A hátránykompenzáló juttatások a szociális helyzetre való tekintettel az oktatási intézményben minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek a törvény által szabályozott keretek között. (tankönyv , étkeztetés)

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

„Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

- a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
- b) amelynek megszervezéséhez az állam
  - ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
  - bb) közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása, vagy adójóváírás útján – hozzájárul” (2003. évi CXXV.tv.27.§.(1)

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	57	3	75	1	87	0
2013	58	3	75	1	68	0
2014	57	3	75	1	57	0
2015	51	3	75	1	62	0
2016	53	3	75	1	66	0
2017	52	4	100	1	82	0

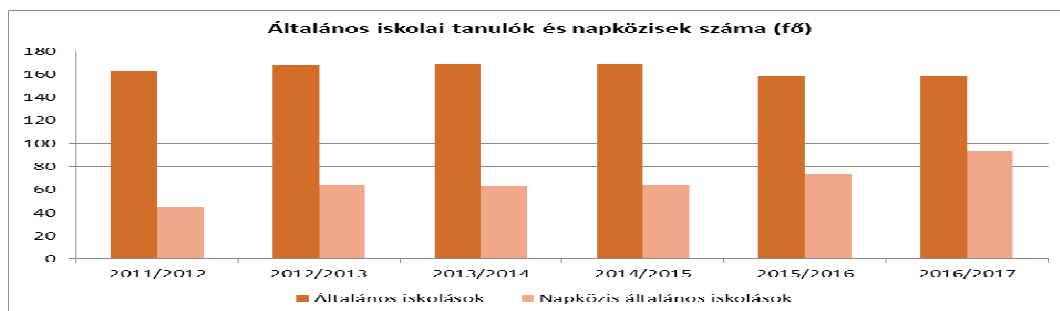
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A Bükkábrányban élő 3-6 éves gyerekek száma eltér az óvodába beírt létszámtól, mivel a környező településeken élő gyerekek is vannak a beírt gyerekek között. 2017. évben egy csoporttal bővítésre került az óvoda.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	89	74	163	45	27,6%
2012/2013	88	80	168	64	38,1%
2013/2014	85	84	169	63	37,3%
2014/2015	81	88	169	64	37,9%
2015/2016	85	73	158	74	46,8%
2016/2017	85	73	158	94	59,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Bükkábrányi Arany János Általános Iskolában a tanulók száma évről-évre változó, de jelentős eltérés nem mutatkozik. A szülők elégedettek az iskola színvonalával. Az iskola a szükséges létszámú megfelelően képzett pedagógusokkal, valamint szaktermekkel rendelkezik. Az osztályok felszereltsége az elvártak megfelelő.

Bükkábrány Község Önkormányzata kutatja az iskola fejlesztésének további lehetőségét, a korral haladva igényesebb tornateremre, illetve több tanteremre van szükség.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	8	1
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvodai és iskolai pedagógusok felkészültek a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű gyerekek fogadására. Iskolánkban 1 „utazó” gyógypedagógus foglalkozik az arra rászoruló gyerekekkel. Iskolánkban 6 gyermek tartozik az SNI körbe.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolánkban 1 „utazó” gyógypedagógus foglalkozik az arra rászoruló gyerekekkel.

Iskolapszichológus nincs alkalmazva.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

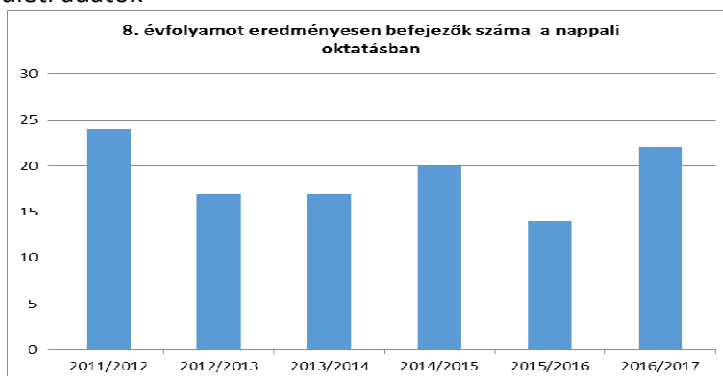
Az önkormányzatunkhoz az oktatás, képzés területéről nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetésről, jogellenes elkülönítésről.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	24
2012/2013	17
2013/2014	17
2014/2015	20
2015/2016	14
2016/2017	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tanterületi adatok

Az Arany János Általános Iskola 2015-től „Minősített referenciainstítúción”: Az infokommunikációs technológiák alkalmazásában példaértékű intézmény, KLIKK által fenntartott feladat ellátási hely.

Az iskola pedagógiai programja tükrözi iskola céljait, feladatait, sajátosságait ezt idézve:
 „ Szándékunk, hogy megőrizzük a múlt értékeit, igazodjunk a jelen elvárásaihoz, az általunk felvázolt jövőkép felé haladjunk. Célunk továbbra is, hogy intézményünk testben és lélekben egészséges, becsületes emberekké nevelje tanulóit, a középiskolai tanulmányokra színvonalasan készítse föl őket, tegyen eleget a szülők, a fenntartó elvárásainak. Az elkezdett intézményi innovációs folyamatokat befejezzük és továbbvigyük, nevelési-oktatási jó gyakorlatainkat fejlesszük, átadjuk más intézményeknek, mi magunk is nyitottak maradunk mások innovációi iránt. „

Bükkábrányban egy általános iskola működik, jól felkészült pedagógusok oktatják a gyerekeket, a gyerekek aktívak a versenyeken eredményesen szerepelnek. Ennek egyik szép példája az alábbi elismerő oklevél a Code Week 2018 pályázaton való eredményes részvételért, valamint nyereségünk: az Abacusan Stúdió partnereként a Stratolab Kft. – Csillagszekér Planetárium kihelyezett programja 1 db mobil planetárium program. A program 20-20 perces csillagászati 3D planetárium foglalkozás, egymás után megtartva 5 osztály részére (osztályonként max. 25 fő)

Iskolánkban a 8 osztályt befejező diákok kivétel nélkül folytatják tanulmányaikat valamelyik középiskolában. Tanulóink nagy része a későbbi évek során diplomát szerez

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Ábrányi Ifjúságért Alapítvány aktívan közreműködik a gyermekek támogatásában, programok szervezésén, anyagi támogatáson keresztül.(kirándulás, kézműves foglalkozás, mikulásnapi program, gyermeknapi program stb.)

Az általános iskola végzős diákjai közül szinte mindig van valaki aki a „Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja”-hoz csatlakozik, az Önkormányzat támogatásával.

Fontosnak tartjuk a nehéz anyagi körülmények között élő gyerekek anyagi támogatását ehhez megfelelő pályázati forrásra van szükség.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	egészséges életmódra nevelés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarország Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

2016. évben a nemek szerinti összetételt az alábbi táblázat mutatja, mely alapján megállapíthatjuk, hogy községünkben összességében a nők aránya a magasabb, jelentősen magasabb a 65. év felettek körében.

	férfiak	nők
Állandó népesség száma	777	873
0-14 éves	108	113
15-17 éves	28	21
18-59 éves	482	488
60-64 éves	57	69
65 év feletti)	102	182

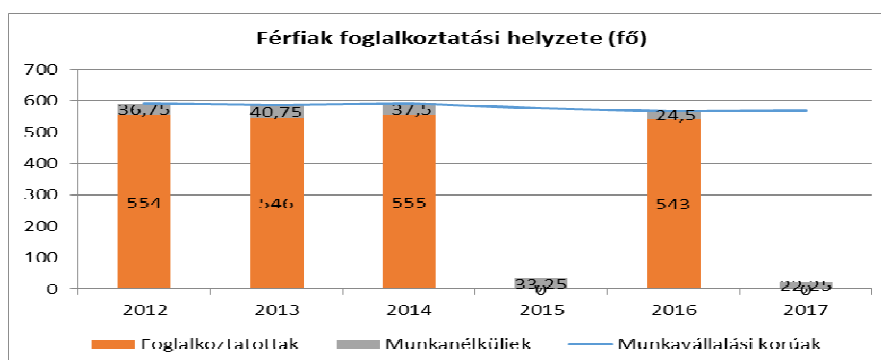
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

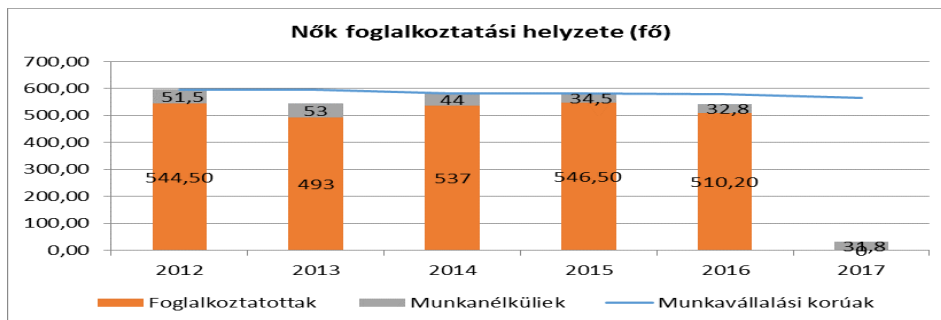
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	591	596	554,25	544,50	36,75	51,5
2013	587	595	546,25	493	40,75	53
2014	592	581	554,50	537	37,5	44
2015	577	581	543,75	546,50	33,25	34,5
2016	567	578	542,50	510,20	24,5	32,8
2017	569	564	n.a.	n.a.	22,25	31,8

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A vizsgált időszakban átlagosan a munkavállalási korú nők 89,76 %-a a férfiak 94,07 %-a foglalkoztatott.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Bükkábrányban a közmunkaprogramokban a nők aránya átlagosan 50 %.

Képzési programokat az önkormányzat nem szervez, azt a munkaügyi központ szervezésében találnak képzési lehetőséget az érdeklődők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozó információ nincs

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A női foglalkoztatás előnyeinek leggyakrabban az empátiát, a rugalmasságot, a kompromisszum és alkalmazkodó készséget tartják.

A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2011-2020) kereteiben célul tűzték a munka és magánélet összehangolásának támogatását és a férfi női részvétel aránytalanságai csökkentését a döntéshozatalban.

A bérszakadékot befolyásolja a nemek által űzött foglalkozások különbözősége, a munkáltatók női karrierépítéshez és a családi kötelezettségekhez való viszonyulása, az átláthatóság és a közvetlen hátrányos megkülönböztetés női és férfi keresetek közti rés (gender pay gap) azt mutatja meg, hogy a teljes munkaidőben foglalkoztatott nők bruttó átlagkeresete hány százalékkal alacsonyabb, mint a férfiaké. Ez globálisan 30% körül mozog (WEF, 2016), az EU átlag 16,7 %, Magyarországon 15,1%(Eurostat, 2014).

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A KSH felmérése megállapította, hogy a gyermeknevelési ellátást igénybe vevő nők szerint a munkába való visszatérést leginkább a munkáltató viszonyulása és a bölcsődei ellátás biztosíthatósága befolyásolja. (2014) Minél többet áldoz egy munkahely a munka és a magánélet egyensúlyát megteremtő intézkedésekre, annál inkább emelkedik (és nemcsak a női) munkavállalók elkötelezettsége

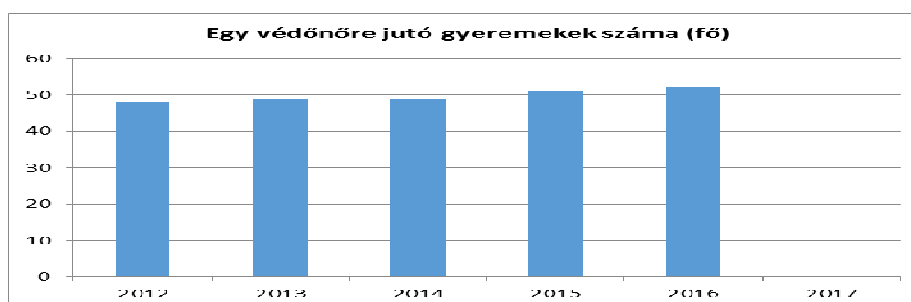
Hazánkban általános a kétkeresős modell, amely egyfajta gazdasági kényszer következménye. Kutatások rámutatnak, hogy a munka-és a családi feladatok ellátásában a korábban nagyon merev nemi szerepek fellazulása figyelhető meg, amit a férfi és női iskolai végzettség szintje befolyásol. A rugalmas foglalkoztatási formák alkalmazása Magyarországon elmarad az EU más, elsősorban északi és nyugati tagállamaiétól.

Bár a részmunkaidő, távmunka, munkakör megosztás stb. alkalmazására jogilag lehetőség lenne.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermek szám	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	48	48
2013	1	49	49
2014	1	49	49
2015	1	51	51
2016	1	52	52
2017	1	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg, melynek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyukákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: beszélgetések, családlátogatások formájában. Továbbá segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolába kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak megelőzése érdekében a családsegítő szolgálat, gyámhivatal, rendőrség közreműködésével fel kell kutatni azon problémás családokat, akiknél szükséges a különféle preventív intézkedések megtétele.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családsegítő szolgálat a krízishelyzetbe került nőket segíti, számukra a legmegfelelőbb megoldást felkutatja.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati képviselők száma 50 %-a nő. A helyi civilszervezetek tagjai az általuk megmozgatott lakosság nagyrészt a nők köréből kerülnek ki. (kivéve a Polgárőrség – szintén vannak női tagjai). Véleményalkotásban jelentős személyek az óvónők, tanárok, (1 férfi tanár van), a házi orvos, református egyház nagytiszteletű asszonya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, (kivételem a közfoglalkoztatás) mivel nem érzékelhetőek a nőket érintő hátrányos megkülönböztetések.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
háztartási gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya	előadások, szabadidős programok hiánya

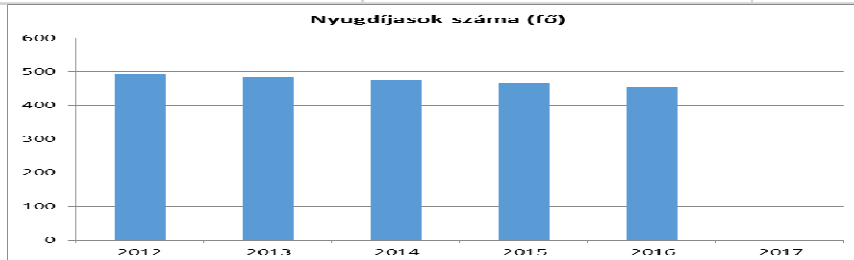
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	185	309	494
2013	176	307	483
2014	170	305	475
2015	163	303	466
2016	160	296	456
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2016. évben a lakónépesség 27,63 %-a nyugdíjas, átlagosan 29,82 %-al több a női nyugdíjas a férfiak számának duplája, ez egyrészt arra mutat, hogy a nők hamarabb mehetnek nyugdíjba,

másrészről az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy a kor előrehaladtával csökken a házások száma.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia célkitűzésével összhangban cél egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről és idősekről való gondoskodásban a korábbi veszteségekre történő összpontosítás –deficitmodell –helyett a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása –fejlődésmodell –kerül a gondolkodás és cselekvés középpontjába. Olyan környezet kialakítása szükséges, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat az állami, a piaci, a voluntáris (nonprofit), valamint az informális szektor (család, barát) együttműködésén keresztül. Ehhez azonban szükség van az állami, önkormányzati szervek mellett más szektor bevonására is. Így az oktatási, egészségügyi, rendőrségi, kulturális intézmények; civil szervezetek; a történelmi egyházak és informális közösségekre. Lehetőséget kell teremteni az önszerveződéses alapon létrejött szabadidős programok, klubok (pl .sakk, kártya, tánc, dal) működésére.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaerőhiány égető szintet öltött. Az európai társadalmakban az idősek száma meghaladja a fiatalokét. Rengeteg nyugdíjba vonult szakember és tette kész idős vállalna szívesen munkát, de eddig ez hivatalosan nem volt megtérülő. Az Országgyűlés 2017-ben fogadta el a törvényt a nyugdíjas-szövetkezetekről és teremtette meg a nyugdíjasok kedvező feltételekkel történő foglalkoztatását, amelyekkel a fiatal nyugdíjasok vagy azok az idősek, akik még jó erőben érzik magukat, képesek visszaintegrálódni a munkaerőpiacra. A nyugdíjas foglalkoztatás több előnnyel is kecsegtet. Egyrészt hatalmas tapasztalattal rendelkező szakembereket tud egy feladatra ismét igénybe venni. Másrészt számos olyan munka van, amelyet az idősek is teljes mértékben el tudnak végezni.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Egyre bővül azoknak az időseknek a csoportja, akik igényt tartanak arra, hogy a nyugdíjba vonulás utáni életszakaszban is a társadalom teljes jogú tagjai legyenek, tevékeny időskort éljenek meg. Ez azt jelenti, hogy a nyugdíjba vonulás után a korábbi családdhoz, munkahelyhez kötődő aktív életet újfajta aktivitások kialakításával lehet felváltani. Az aktív idősödés kereteinek megteremtése ugyanúgy múlik az egyénen, mint szűkebb közösségén és az állami közpolitikán is. Alapfeltétele egy olyan élethosszig tartó egészségtudatos magatartás, mely az úgynevezett „harmadik életkorban” is lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok ápolását és az intenzív társadalmi jelenlétet. E téren azonban az állami közpolitika feladata lehet olyan preventív szemlélet terjesztése, ami az egészségmegőrzésre ösztönöz és felkészíti az idősödőket arra, hogyan menedzseljék életvitelük előbb-utóbb bekövetkező megváltozását.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztnek, kisállatokat tenyésztnek. Közintézményeinkben nem foglalkoztatunk nyugdíjasokat, illetve foglalkoztatásukat segítő programokat nem szerveztünk.

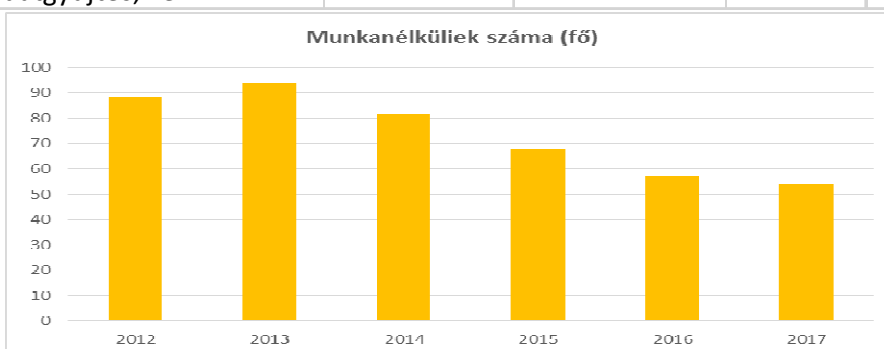
Bükkábrányban nincs adat a nyugdíjasként munkát vállalókról.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	88	10	11%	n.a.	9	#ÉRTÉK!
2013	94	11	12%	n.a.	9	#ÉRTÉK!
2014	82	11	14%	n.a.	9	#ÉRTÉK!
2015	68	12	17%	n.a.	8	#ÉRTÉK!
2016	57	12	21%	n.a.	9	#ÉRTÉK!
2017	54	9	16%	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A fenti táblázat alapján láthatjuk, hogy a regisztrált munkanélkülieken belül az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya 2016. évben a legmagasabb 21 %, ugyanakkor a számuk közel állandó illetve a tartós 55 év feletti munkanélküliek aránya kiemelve a 2016. évet 16 %

A nyugdíjas foglalkoztatás terén nem tudunk hátrányos megkülönböztetésről.

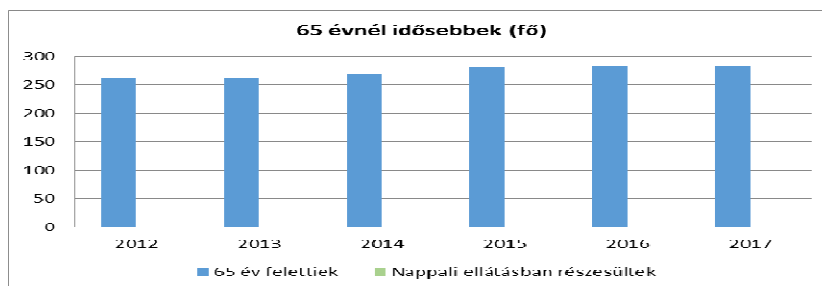
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	260	0	0,00%
2013	262	0	0,00%
2014	269	0	0,00%
2015	282	0	0,00%
2016	284	0	0,00%
2017	284	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Településünkön nem releváns.

2016. évbe a lakónépesség 17 %-a 65 év feletti, részükre a településen nappali ellátás nincs.

A tevékeny idősor szemléletmódja nem terelheti el a figyelmet az idősödéssel járó kemény biológiai tényekről, az életkor meghosszabbodásával járó egészségügyi gondozási szükségletekről sem, de feltételezi, hogy a körülményektől, az egyén változásokhoz való hozzáállásától nagyon sok függhet.

Az idősek a háziorvosi ellátást helyben vehetik igénybe, a szakorvosi ellátásokat Mezőkövesden, illetve Miskolcon.

A családsegítő hálózat segítségükre van a hivatalos ügyek intézésében.

A házi segítség nyújtás keretében szociális munkások gondoskodnak az idős arra rászoruló ember körül az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzéséről, közreműködnek az önálló életvitel fenntartásában, gondoskodnak az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásáról, veszélyhelyzetek kialakulásának megakadályozásáról, illetve közreműködnek azok megakadályozásában.

Az arra rászoruló idősek az Önkormányzat fenntartásában működő konyhán ebédet igényelhetnek, mely után a jövedelmük alapján a képviselő-testület által meghatározott mértékben kell térítési díjat fizetni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat saját honlapot (www.bukkabrany.hu) üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információt kaphat a különböző ügyekről, továbbá a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutást biztosítja. Az internettel nem rendelkező lakosság az önkormányzat által készített két havonta megjelenő lapból szerezhet információt a falu életéről.

A kulturális közművelődési programokhoz (színház, mozi) való hozzáférés a tömegközlekedési eszközzel, vagy saját járművel könnyen elérhető Miskolc és Eger közelsége révén.

Bükkábrányban egy könyvtár működik, azonban nem jellemző az időskorúak könyvtár látogatása. Az IKSZT keretében teljesen felújított a közösségi élet színterét szolgáló épület szintén napi szinten várja az időseket, a község minden lakóját, itt az internetes hozzáférés biztosított, és segítséget is kapnak a használatához.

c) idősek informatikai jártassága

A tapasztalat az hogy már az idősebb korosztály is egyre inkább fogékony az informatika iránt.

Ezt segítette az a több alkalommal pályázatból szervezett képzés ahol az internet használat alapjait sajátíthatták el az érdeklődők.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai				
Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	922	0	0
2013	1	9 052	0	1
2014	1	9 158	0	1
2015	1	9 149	0	1
2016	1	8 819	0	1
2017	1	8 819	0	1
Forrás: TEIR				

Az idősek célcsoportjánál fontos az élhetőbb élet lehetőségének biztosítása. Szépen emberi méltósággal megöregedni, hogy érezzék, abban a faluban, ahol éltek és dolgoztak, ott idős korban is megbecsült tagjai a közösségnek, így a társadalmi kirekesztődés érzete csökken.

Ez megvalósul a szolgáltatások egymásra épülésével, a nyugdíjasok számára szervezett programok bővítésével.

Minden évben megszervezésre kerül az „Ábrányi ős” rendezvény, ahol az időseket vacsorával vendégül látja az önkormányzat, majd színes műsorral köszönti őket.

Egyéb az idősek életkorral járó sajátos igényeinek kielégítését célzó program jelenleg nincs.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok az egyedül élő idős ember	az aktivitást megőrző programok , szolgáltatások szervezése
Rossz egészségi állapot	Szűrő programok szervezése, felvilágosítás, egészségtudatos magatartás fejlesztése
Informatikai jártasság hiánya	Informatikai képzés szervezése

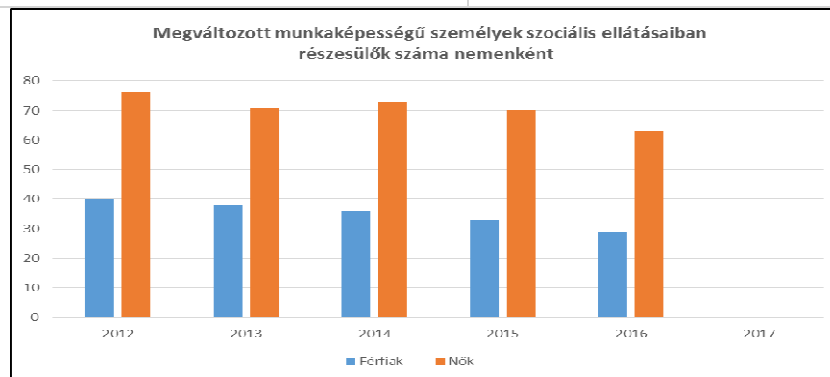
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	40	76	116
2013	38	71	109
2014	36	73	109
2015	33	70	103
2016	29	63	92
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek közül a nők aránya a vizsgált időszakban folyamatosan magasabb közül 50 %-al. A megváltozott munkaképességű személyek száma folyamatosan csökken.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők foglalkoztatására vonatkozó statisztikai adattal nem rendelkezünk.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Konkrét adattal nem rendelkezik az önkormányzat a hátrányos megkülönböztetésről a fogyatékkal élők foglalkoztatása terén.

A konkrét adatok hiányában is elmondható, hogy hátrányos megkülönböztetés éri a fogyatékkal élőket a foglalkoztatás területén. Ennek oka nem feltétlenül az emberi tényező (félelem, előítéletesség, stb.), hanem objektív körülmények miatt meghiúsul a foglalkoztatás, mint például a munkahelyre való eljutás, a munkahelyek akadálymentesítésének hiánya.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Településünkön nem releváns

Községünkben nincsenek önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások vagy programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy aki

a) egészségkárosodottnak minősül

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a család jövedelmétől függően változó, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át (48 795,- Ft).

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák: Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés,

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés még nem 100 % -os keresni kell a pályázati lehetőségeket.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások fizikai akadálymentesített helyszíneken érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Az informatikai kommunikációs rendszerünk akadálymentesítése terveink közt szerepel.

Az akadálymentesítés Magyarországon a fogyatékos ügyi törvénykezés egyik célterületként jelent meg, fő kedvezményezett csoportját a fogyatékos személyek alkotják, ellenőrzése az építésügyi hatóság feladata. Akadálymentesítés révén lehetővé válik a közszolgáltatások, tágabban az épített környezet mindenki számára kényelmes és biztonságos elérése, használata, és érdemben is segítséget jelent a fogyatékos emberek önálló tájékozódásában, ügyintézésében.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feladat az akadálymentesítettség. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Bükkábrányban nincs a fogyatékkal élők által elérhető akadálymentesített munkahely.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és

alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ igény esetén segítséget nyújt a fogyatékos személyek számára problémáik, ügyeik intézésében.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pénzbeli és természetbeni ellátások és közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a vizsgált hátrányos helyzetű csoportot. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek az alkalmazásával történik.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés
Az elszigeteltség	Előadások, életviteli tanácsadások megszervezése
Adatgyűjtés hiánya	Adatgyűjtés a fogyatékosokkal élők szükségleteinek feltárása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei.

A katolikus, a református egyház számos alkalmat biztosít hitük gyakorlásához az arra igényt tartók számára egészen kicsiny gyermekektől az idős korosztályig, ugyanakkor a közösségi kapcsolatok alakításához is hozzájárul.

Az egyház jó kapcsolatot ápol az Önkormányzattal. Az Önkormányzat lehetőségétől függően segítséget nyújt a templom épületek felújításához, építéséhez, infrastrukturális fejlesztéséhez.

Községünkben több civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez.

Ábrányi Ifjúságért Alapítvány:

1996-tól működik

Megalakulása óta hatékonyan segíti a helyi óvoda és iskola nevelő-oktató munkáját, anyagi támogatással hozzájárul az oktatási intézmények feltételeinek javításához.

Bükkábrányi Polgárőr Egyesület

2006. évtől működik, önkéntes tagjainak célja a közrend és a közbiztonság védelme, javítása, a személy- és vagyonvédelem, a bűnmegelőzés hatékonyságának fokozása. A polgárőrség munkáját szorosan együtt végzi a rendőrséggel. Tagjai fáradságot nem kímélve szabadidejükben végzik önkéntes munkájukat.

Főnix Életmód Egyesület:

2004. évtől működik. Céljuk az egészséges életmódra a figyelem felhívása, nagy jelentősége van a falu közéletében, nagy a közösség formáló szerepe.

Bükkábrányi Hagyományápoló Egyesület (Népdalkör):

2008. évtől működik. Céljuk a hagyományok ápolása, továbbadása. Részt vesznek a községben szervezett ünnepségeken, mint előadók. Képviselek községünket a Népdalkörök bemutatóin, versenyein.

Bükkábrányért Egyesület:

Az egyesület célja Bükkábrány értékeinek megóvása, kulturális és közösségi életének fejlesztése és támogatása. A közösség és a település fejlesztése az egyesület rendelkezésére álló eszközökkel, valamint egyéb olyan tevékenységek, programok szervezésével és végzésével, amelyek szintén elősegítik az egyesület fő céljainak megvalósítását.

Bükkábrányi Sport Klub:

Célja: a helyi és a környező települések fiataljai, valamint sportolni vágyó felnőttek számára megteremteni a lehetőséget a sportolásra, tehetséggondozás.

Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete

Részt vesznek a helyi programokban pl. falunapon ahol vércukor, vérnyomás mérést végeznek, szervezik a véradást.

Bükkábrány Bányász Sport Club Egyesület

Célja: Biztosítja Bükkábrány község labdarúgási életét, a labdarúgó csapat létrejöttét és működését, továbbá a község és környéke lakosainak a szervezett szabadidős, valamint a tömegsportok lehetőségét.

Bükkábrányi Bányász Hagyományokért Egyesület

Célja: kulturális tevékenység

Bükkábrányi Napsugaras Napokért

Célja: A Bükkábrányi bölcsődés- és óvodás korú gyermekek személyiségfejlesztése, nevelési tevékenység támogatása. Az óvodai nevelés anyagi és technikai feltételeinek javítása. Környezetvédelmi és egészséges életmódra nevelés feltételeinek megteremtése, elősegítése illetve támogatása. Kulturális tevékenységek, kulturális értékek, kulturális örökség megőrzése, művészeti tevékenységek, népi hagyományok és ezekhez a feltételek, tárgyi eszközök biztosítása. Minden olyan tevékenység támogatása, amely a Bükkábrányi Napsugár Óvoda és Bölcsőde fejlesztését, az óvodában folyó nevelőmunkát ténylegesen elősegíti. Kirándulások, kulturális programok, rendezvények szervezése, támogatása. Művészetek iránti fogékonyság, érdeklődés kialakulásához a feltételek megteremtése, kreativitás fejlődésének a támogatása. A néphagyományok ápolása, továbbadás, a népi gyermekműsorok előadásának, kézműves foglalkozások feltételeinek megteremtésével. Az alapítvány cél szerinti besorolása: kulturális tevékenység, gyermekek személyiségfejlesztése, nevelési tevékenység támogatása, egészséges életmódra nevelés feltételeinek megteremtése.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket is. Függetlenségüket elismerjük és tiszteletben tartjuk

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Bükkábrány közös hivatalt működtet 2013.01.01-től. A közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések: Bükkábrány, Borsodgeszt, Kács, Vatta.

Bükkábrány község a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás tagja, így a kistérségi fejlesztésben részt vevő település.

Működésének célja és feladata, hogy biztosítsa a társulásban részt vevő települések összehangolt fejlesztését, közös területfejlesztési programok és projektek kialakítását, a fejlesztések megvalósítását szolgáló pénzalap létrehozását, térség gazdasági fejlődésének előmozdítását, másrészt, hogy a társulás tagjai által a társulásra átruházott feladatokat ellássa.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civilszervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége nagyrészt lefedi az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

g) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzatnak nincs tudomása for-profit szervezetekről.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárása, majd a program tervezett véleményezésére koncentrált.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat megismerjük és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Az önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat megismerjük és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	magas a munkanélküliség	közmunka program folytatása
	egészségi problémák fokozott jelenléte	felvilágosítás, szűrések népszerűsítése szervezése
	közösségi élet színterének hiánya	pályázati lehetősége felkutatása
Gyermekek	egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	Egészséges életmódra nevelés
Idősek	sok az egyedül élő idős	az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése
	rossz egészségi állapot	szűrő programok, életvitellel kapcsolatos előadások szervezése
	informatikai jártasság hiánya	képzések, programok szervezése, igény bővítése, érdeklődés felélénkítése
Nők	háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya	előadások, szabadidős programok szervezése
Fogyatékkal élők	az akadálymentesítés hiánya	az akadálymentesítés folytatása
	az elszigeteltség	előadások, életviteli tanácsadások megszervezése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	magas a munkanélküliség	munkaügyi központ kirendeltsége Polgármester
	egészségi problémák fokozott jelenléte	Polgármester, háziorvos, védőnő, családsegítő szolgálat
	közösségi élet színterének hiánya	civiliszervezetek Polgármester
Gyermekek	egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	köznevelési intézmények vezetői, védőnő
Idősek	sok az egyedül élő idős	családsegítő szolgálat, polgármester, civiliszervezetek
	rossz egészségi állapot	civiliszervezetek, háziorvos, családsegítő szolgálat
	informatikai jártasság hiánya	szakemberek, Polgármester
Nők	háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya	védőnő, civiliszervezetek, Polgármester
Fogyatékkal élők	az akadálymentesítés hiánya	Polgármester
	az elszigeteltség	családsegítő szolgálat, civiliszervezetek, Polgármester

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. 1. Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Magas a munkanélküliség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1. táblázat) 4,8 %-os a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatási szervezéssel szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerőpiacon való későbbi elhelyezkedésüket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: Kapcsolatfelvétel adatszolgáltató intézményekkel. Középtávú: Valós kép a mélyszegénységben élők munkanélküliségi helyzetéről Hosszú távú: Minél többen regisztrálják magukat, így segítve a munkába állásukat és járadékokra is jogosultakká válnak, esélyt adva maguknak a munkába való visszatérésre.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel intézményekkel. Adatgyűjtés, a célcsoport feltérképezése. Képzések indítása, csatlakozás a folyó képzésekhez, közfoglalkoztatásba való kapcsolódás
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	Munkaügyi Központ Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: regisztráltak száma, Fenntarthatóság: pályázati források (közfoglalkoztatások, képzés) esetén fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem közreműködők az adatszolgáltatásban, képzéseken történő folyamatos részvételben, a munkavállalásban Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás. Célcsoport ösztönzése a tanfolyamon történő részvételre, munkavállalásra.
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

I.2. A mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészséges életmód hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: Adatgyűjtés. Helyzetelemzés Közép távú: Mélyszegénységben élők helyzetének ismerete. Hosszú távú: A célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás. Adatfrissítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés a célcsoporttal foglalkozó intézményeken keresztül. Következtetések, javaslatok Lehetőségek számbavétele Tájékoztatás, kapcsolattartás
Résztevők és felelős	polgármester, védőnő, családsegítő szolgálat
Partnerek	Civil szervezetek, Munkaügyi Kirendeltség
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 2019.12.01. Közép táv: 2021.12.01. Hosszú táv: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató és dokumentáltsága: Valós adatok megléte mélyszegénységben élők egészségi helyzetének alakulásáról. Fenntarthatósága: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Tájékoztatás megtagadása, elutasító magatartás Csökkentésük eszközei: Kapcsolattartás, tájékoztatás, tanácsadás
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

I.3. Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Közösségi élet színterének hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közösségi életnek helyt adó épület, programok hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: pályázat felkutatása Középtávú: dokumentációk beszerzése Hosszú távú: épület teljes befejezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel, információ gyűjtés Tervek elkészítése Teljes kivitelezés
Részvevők és felelős	polgármester, civilszervezetek
Partnerek	pályázatírók, kivitelezők
Határidő(k) pontokba szedve	rövid távon: 2019.06.30 közép távon: 2020.01.01. hosszú távon: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: igény a szolgáltatásokra Fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: nem lesz igény a fejlesztésre Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás. Célcsoport ösztönzése, érdeklődés felkeltése
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

II.1. A gyerekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szabadidő kulturált eltöltésében adódó hiányosságok pótlása, rámutatva az egészség tudatos életszemlélet kialakítására.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: tájékoztatás, pályázati lehetőségek felkutatása Középtávú: programok szervezése Hosszú távú: hátránykompenzáló program léte, a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni szabadidejüket, szünidei programok szervezése, lebonyolítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés, - pályázati lehetőségek felkutatása, - szünidei programok szervezése,
Részvevők és felelős	intézmények vezetői, gyermekvédelmi szolgálat, Polgármester
Partnerek	Civilszervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	hátrányok kiküszöbölése , iskolai aktivitás fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: elutasító magtartás csökkentésük eszközei: kapcsolattartás
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

III.1. Az idősök esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Sok az egyedül élő idős
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú. A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban. Középtávú: Bevonni a korosztályt településünkön a közösségi életbe, „aktív idősor” támogatása Hosszú távú: Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés. Szemléletformálása. Programok szervezése települési szinten. Aktív idősor segítése, bevonásuk közösségi munkába.
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	civil szervezetek, Családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv:1 év Közép táv:3 év Hosszú táv: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók. Elszigetelten, magányban élők arányának csökkenése az időkorúak számából. Fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Elzárkózás az időskorúak irányából Csökkentés eszköze: Kapcsolatteremtés, folyamatos megkeresés, kommunikáció
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

III.2. Az idősök esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Rossz egészségi állapot
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészséges életszemlélet hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: Adatgyűjtés. Helyzetelemzés Közé távú: szűrő programokhoz való hozzájutás, egészségtudatos magatartás fejelesztése Hosszú távú: A célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Következtetések, javaslatok Lehetőségek számbavétele Tájékoztatás, kapcsolattartás
Résztevők és felelős	házi orvos, polgármester
Partnerek	házi orvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	rövid távon: 2019.06.30. közép távon: 2020.06.30 hosszú távon: 2023.11.23.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató és dokumentáltsága: Valós adatok megléte az idős emberek egészségi helyzetének alakulásáról Fenntarthatósága: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: elutasító magatartás csökkentésének eszköze: kapcsolattartás, tájékoztatás
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

III.3. Az idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Informatikai jártasság hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Számítógép kezelői tudás hiánya, internet minimális igénybevétele
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Ismerkedés a nettel, foglalkozások (képzések) az önkormányzat épületében Közép távon: Internetezni, számítógépet használni akarók száma növekedjen Hosszú távon: Idősebb korosztály jelentős része boldoguljon a számítógéppel, használja az internet lehetőségeit.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés. Igények feltérképezése. Az idősebb korosztály ismertetése a számítástechnikával Számítógép, internet biztosítása. Számítástechnikai eszközök fejlesztése, bővítése
Résztevők és felelős	polgármester, civilszervezetek
Partnerek	szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv. 6 hó Közép táv:1 év Hosszú táv: 2013.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Internetező, számítógépet használó idősek száma nő Fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Kevés érdeklődő. Forráshiány miatt nem biztosítható a számítógép, internet Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás, elegendő forrás a működtetésre
Szükséges erőforrások	humán. pénzügyi, technikai

IV.1. Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bezártság kedvezőtlen hatásának kialakulása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú: Igényfelmérés közép távú: előadások, programok szervezése hosszú távú: egészséges, dinamikus életszemlélet kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel civilszervezetekkel Tanácsadás szakemberek bevonásával
Résztevők és felelős	polgármester, civilszervezetek, védőnő
Partnerek	civilszervezetek, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 6 hónap Közép táv. 1 év Hosszú táv: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: védőnői szolgálat jelzései, depresszív tünetekkel rendelkezők számának csökkenése Fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem partnerek a segítségnyújtásban az érintettek Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás, tanácsadás szakemberek bevonása, ha szükséges
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

V.1. Fogyatékosok esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az akadálymentesítés nem 100%-os a településen. A Fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni a közintézményeket, szolgáltató egységeket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: Közintézmény akadálymentesítése Közép távú: Közterületek akadálymentesítése Hosszú távú: Szolgáltatók akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés, Környezettanulmány Figyelemfelhívás szolgáltatóknál Akadálymentesítés közintézményeknél, közterületeken
Résztevők és felelős	polgármester
Partnerek	szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	1.Rövid táv: 1 év 2.Közép táv: 3 év 3.Hosszú táv: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Akadálymentesítés aránya a településen javul Fenntarthatóság: Fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Szolgáltató intézmények nem érzékenyek a problémára. Költséges az akadálymentesítés Csökkentésük eszközei: Tréningek az Egyesületek bevonásával, ösztönzők alkalmazása, tájékoztatás
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

IV.2. Fogyatékosok esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Az elszigeteltség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Előadások, életviteli tanácsadások hiányosságai
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: információ gyűjtés Közép távon: Intézményekkel, egyesületekkel kapcsolat teremtés Hosszú távon: A fogyatékkal élők teljes értékű embernek érezzék magukat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés Begyűjtött adatok feldolgozása Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségekről
Résztevők és felelős	polgármester,
Partnerek	civilszervezetek, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 1 év 2:Közép táv: 3 év 3.Hosszú táv: 2023.11.27.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: a fogyatékkal élők a közéletben jelen vannak. Fenntarthatóság: fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem lehet felderíteni minden fogyatékkal élő a településen. Csökkentésük eszközei: Kapcsolattartás a célcsoporttal foglalkozó intézményekkel, szervezetekkel, egészségügyi szolgáltatókkal.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Magas a munkanélküliség	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1. táblázat) 4,8%-os a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatási szervezések szeretnének csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerőpiacon való későbbi elhelyezkedést	Minél többen regisztrálják magukat, így segítve a munkába állásukat és járadékokra is jogosultakká válnak, esélyt adva maguknak a munkába való visszatérésre	közfoglalkoztatási pályázati dokumentum	Adatgyűjtés Tájékoztatás. Regisztráció a valószínűsítés. Munkahelyteremtés helyben. Közmunkaprogram	polgármester	2023.11.27.	Csökken a munkanélküliség	humán, pénzügyi technikai	pályázati források (közfoglalkoztatások, képzés) esetén fenntartható

		süket.								
2.	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Egészséges életmód hiánya,	Növekszik az átlagos életkor	önkormányzat költségvetése	Felvilágosító előadások, életmód tanácsadás	Polgármester	2023.11.27.	A magasabb életkort egészségesebben elérő népesség.	humán, pénzügyi technikai	fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	A szabadidő kulturált eltöltésében adódó hiányosságok pótlása, rámutatva az egészségtudatos életszemlése kialakítására.	iskolai aktivitás. hátrányos helyzet kiküszöbölése	pályázati dokumentáció	Adatgyűjtés, helyzetfelmérés és programok nyújtása.	Intézmény vezetők polgármester	2023.11.27.	hátrányok kiküszöbölése, iskolai aktivitás	humán, technikai, pénzügyi	fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya	Bezártság kedvezőtlen hatásának kialakulása	harmonikus családmodell kialakítása, szabadidő hasznos eltöltése	Családsegítő szolgálat éves terve önkormányzati költségvetés	Kapcsolatfelvétel civilszervezetekkel Tanácsadás szakemberek bevonásával	polgármester	2023.11.27.	depresszív tünetekkel jelentkezők számának csökkenése	humán, pénzügyi, technikai	fenntartható

IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Sok az egyedül élő idős	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma.	Idősek elmagányosodásának visszaszorítása..	önkormányzati költségvetés pályázati dokumentáció	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése.	polgármester	2023.11.27.	Elszigetelten, magányban élők aránya az időkorúak számából.	humán, pénzügyi technikai	fenntartható
	Rossz egészségi állapot	Egészséges életszéllet hiánya	A célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás.	önkormányzati költségvetés, pályázati dokumentációk	Következtetések, javaslatok Lehetőségek számbavétele Tájékoztatás, kapcsolattartás	polgármester, háziorvos	2023.11.27.		humán pénzügyi technikai	fenntartható
2	Informatikai jártasság hiánya	Számítógép kezelői tudás hiánya, internet minimális igénybevétele	Idősek számítógép és internethasználat.	önkormányzati költségvetés pályázati dokumentáció	Helyzetfelmérés. Számítógép, internet biztosítása. Az idősebb korosztály ismertetése a számítástechnikával.	polgármester	2023.11.27.	számítógépek kihasználtsága. Internethasználat a faluházban és otthon	humán, pénzügyi, technikai	fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés hiánya	A Fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni	Akadálymentes környezet kialakítása, a lehető legtöbb	pályázati dokumentáció, önkormányzati	Helyzetelmérések, környezettanulmány, pályázatfigyelés, fo	polgármester	2023..11.27.	A nem akadálymentes intézmények száma	pénzügyi, humán, technikai	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható

		minden közintézményt, szolgáltató egységet.	intézmény elérhető legyen a fogyatékosok számára is.	költségvetés	rrásbevonás, fizikai-gyakorlati megvalósítás			csökken.		
2	Az elszigeteltség	A kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése	Információ a fogyatékosokról. Adatok megléte.	önkormányzati költségvetés, együttműködési dokumentáció	Háziorvosoknál nyilvántartott fogyatékosok számbavétele . Számítógépes ismeretek terjesztése körükben, az akadálymentesítés szélesítése	polgármester	2023.11.27.	fogyatékkal élők száma	humán, technikai, pénzügyi	pályázat forrás bevonása esetén fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

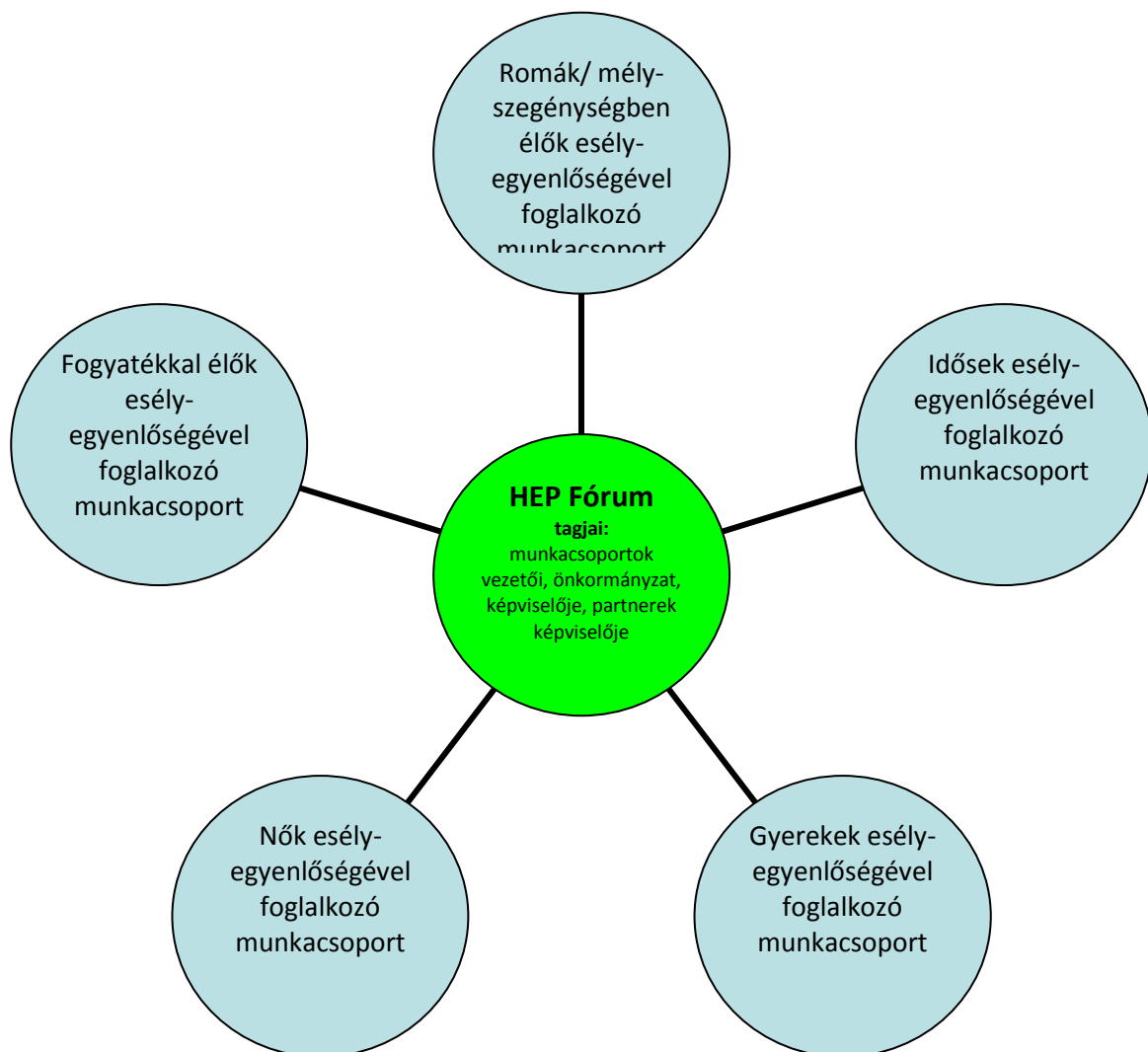
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Szalai Szabolcs polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.